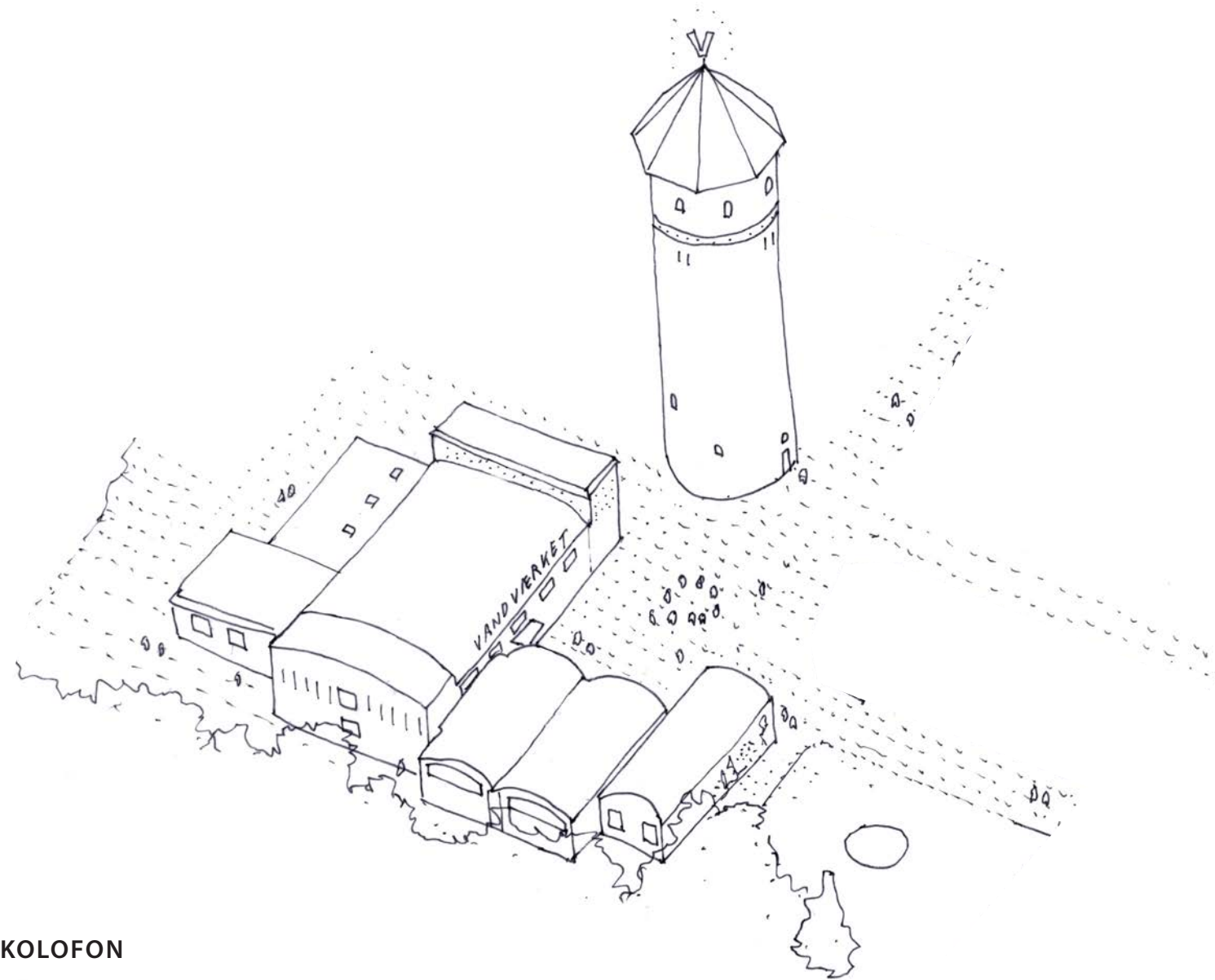

VANDVÆRKET

KUNSTRUM OG KREATIVE VÆRKSTEDER

PRÆSENTATION
15-08-2024

KOLOFON

Projekt Vandværket - Kunstrum og Kreative Værksteder

Bygherre Foreningen Vandværket

Rådgiver LETH & GORI
Projektleder: Uffe Leth
ul@lethgori.dk / +45 2855 9328

Sagsarkitekt: Lieve Smout
ls@lethgori.dk

Projektfase Skitseprojekt

Dokument Præsentation

Dato 09-07-2024

Revision 15-08-2024

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. **INTRODUKTION**
  - 1.1. *Vandværket som kunstrum og kreative værksteder*
2. **EKSISTERENDE FORHOLD**
  - 2.1. *Vandværkets historie*
  - 2.2. *Bygningsgennemgang*
  - 2.3. *Vandværket som helhed*
  - 2.4. *SAVE-vurdering*
3. **FØRSTE SKRIDT**
  - 3.1. *Ibrugtagning af Vandværket*
  - 3.2. *Drifts- og anlægsbudget for første skridt/ ibrugtagning*
4. **VISION**
  - 4.1. *Kunstrum og kreative værksteder*
  - 4.2. *Transformation*
  - 4.3. *Disponering*
  - 4.4. *Inventar/ møbler*
  - 4.5. *Wayfinding/ skiltning*
5. **LANDSKAB OG NÆRE UDEAREALER**
  - 5.1. *Flow og forbindelser*
  - 5.2. *Byrum og haverum*
  - 5.3. *Situationsplan*
6. **ØKONOMI**
  - 6.1. *Økonomioverslag*
7. **NÆSTE SKRIDT**
  - 7.1. *Procesplan*
  - 7.2. *Referenceprojekter*
8. **FREMTIDIG UDVIKLING**
  - 7.1. *Fremtidsscenerier*

KØGE VANDVÆRK | LUFTFOTO | 2017

1. INTRODUKTION

VANDVÆRKET SOM KUNSTRUM OG KREATIVE VÆRKSTEDER

I 2019 opstod idéen i bestyrelsen for Køge Kunstforening om at forsøge at bruge det gamle nedlagte vandværk på Søndre Allé og i 2022 blev Foreningen Vandværket stiftet med henblik på at omdanne de tidligere vandværksbygninger til kunstrum og kreative værksteder.

I starten af 2024 blev LETH & GORI tilknyttet projektet som arkitektrådgiver og har sammen med Foreningen Vandværket bidraget til at udvikle en vision for Vandværket med udgangspunkt i de historiske vandværksbygninger på Søndre Allé.

Projektet omfatter den tidligere filterbygning med værksted, personale og pumperum, samt den bygning der kaldes togvognen. På sigt er det desuden ønsket at undersøge inddragelse af beredskabets lager- og garagebygning, som er den seneste bygningstilføjelse på stedet, og dermed opnå en sammenhængende kulturbygning hvor man kan arbejde med og opleve kunst og kreativitet. Inddragelse af vandtårnet og den oprindelige hovedbygning i projektet er også en mulighed som skal undersøges videre.

Den overordnede vision for udvikling af projektet har været at få mest muligt ud af de eksisterende bygninger og disses rumlige og materialemæssige kvaliteter. Som det beskrives senere i denne præsentation er vandværket som bygningsanlæg opstået organisk over en periode på ca. 130 år fra 1893, hvor den første bygning blev opført som Køges første vandværk, til i dag. Denne historie og tidsdybde er et vigtigt afsæt for projektet og arbejdet med udvikling af Vandværket som kunstrum og kreative værksteder har i høj grad handlet om at transformere bygningsanlægget med respekt for stedet og historien og samtidig få så meget funktionalitet og kreativt fællesskab ind i bygningerne som muligt. Så visionen for projektet handler i høj grad om genbrug. Genbrug af bygninger, konstruktioner, rum, materialer og atmosfære. Og, i tillæg til dette, med enkle og robuste tiltag og indgreb, at skabe en stærk og velfungerende ramme for den fremtidige anvendelse som kulturhus med kunstrum og kreative værksteder.

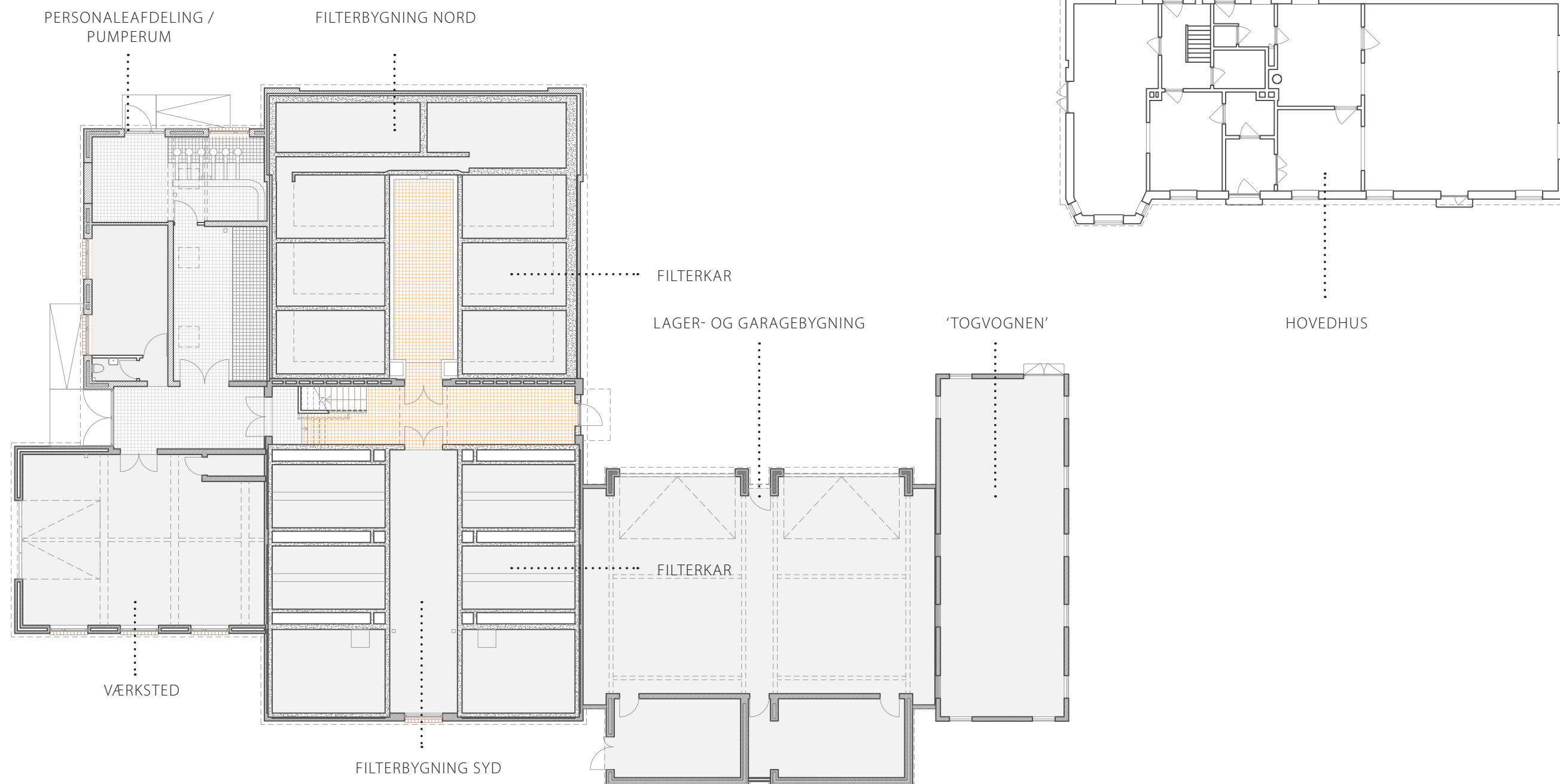
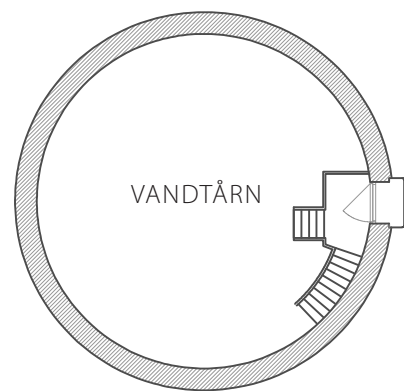
Denne præsentation samler op på arbejdet med projektet og omfatter en grundig gennemgang, og registrering af det eksisterende bygningsanlæg som afsæt til en disponering af bygningerne, de nære udearealer samt en række illustrationer af det transformerede vandværk. Sidst i præsentationen finder man et overordnet økonomisk overslag samt procesplan for det videre arbejde med projektet.

2. EKSISTERENDE FORHOLD

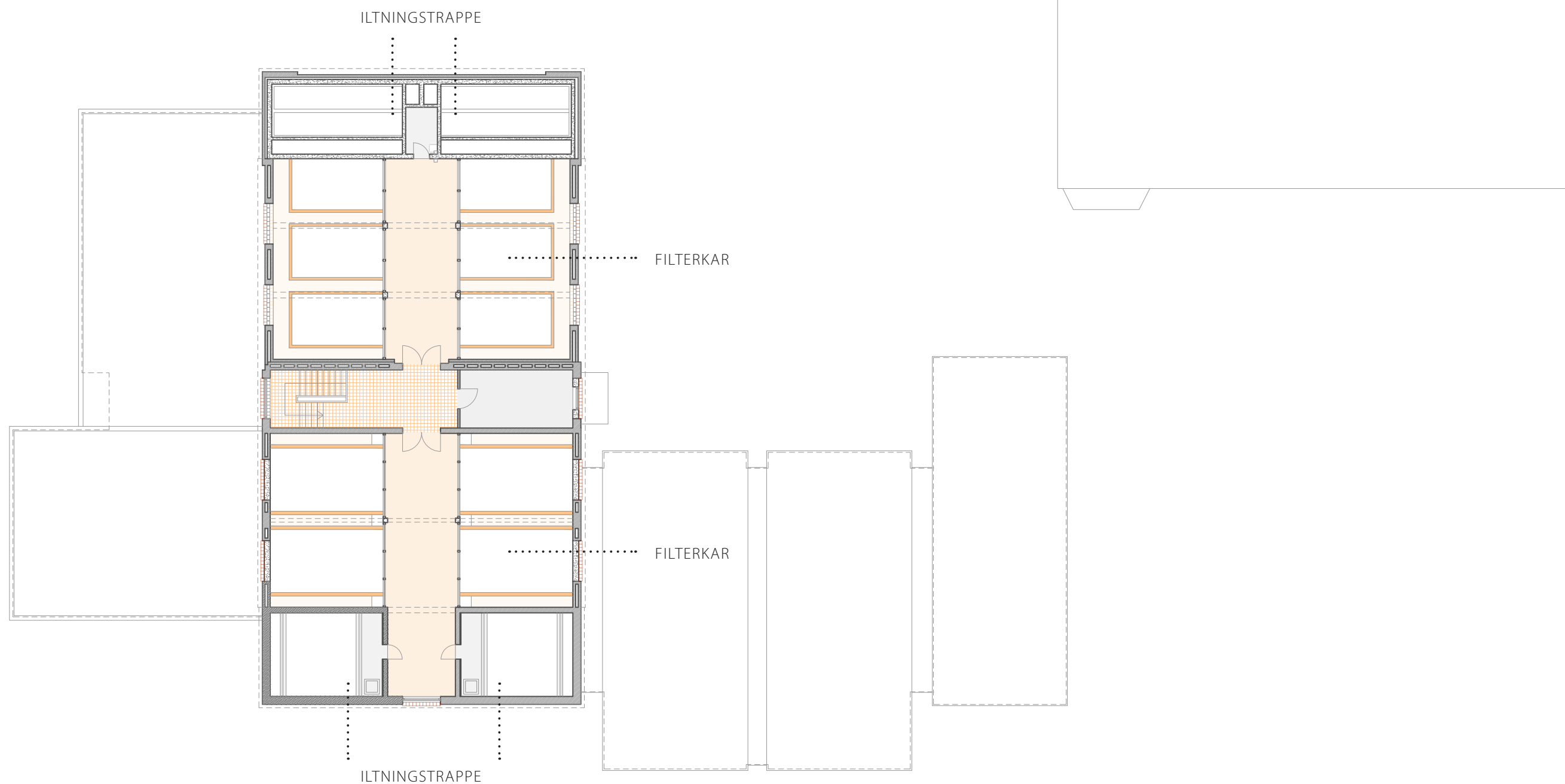
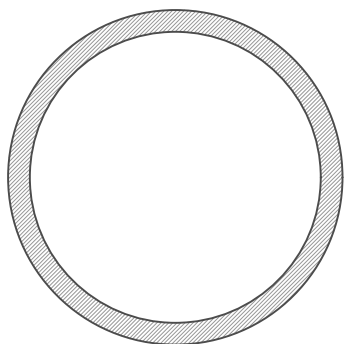

STUEPLAN | EKSISTERENDE FORHOLD, SKALA 1:200

PLAN 1. SAL | EKSISTERENDE FORHOLD, SKALA 1:200

2. EKSISTERENDE FORHOLD

VANDVÆRKETS HISTORIE

Køge Vandværks historie strækker sig tilbage til slutningen af 1800-tallet hvor det efter mange års drøftelser i byrådet blev besluttet at bygge byens første vandværk. De første prøveboringer blev gennemført i 1882 men først 10 år senere blev projektet realiseret med en vandværksbygning på Søndre Allé og et vandtårn (arkitekt Martin Borch) én kilometer derfra på Niels Juelsgade.

Vandværkeds hovedbygning på Søndre Allé 6 indeholdt maskinmesterbolig, smedeværksted og pumpestation og udenfor, sydvest for bygningen, lå et filteranlæg. I november 1892 kom det første vand ud til forbrugerne i Køge og vandværket fortsatte sin historie på Søndre Allé indtil indvielse af kommunens nye vandværk i 2018.

Da vandværket blev anlagt i 1892 forsynede det 627 vandhaner men behovet voksede hurtigt så allerede i 1907 skete den første udbygning af vandværket med udvidelse og overdækning af filteranlægget (en bygning som blev nedrevet igen i 1951) og en tilbygning til hovedhuset som blev forlænget mod vest med et pumperum. I 1920'erne var antallet af forbrugere vokset til 10-12.000 og en ny udvidelse af bygninger, filtre og maskiner samt et helt nyt vandtårn blev opført nordvest for hovedbygningen. Det nye tårn og udvidelsen stod færdigt i 1925.

I 1933 blev der bygget en større regnvandsbeholder vest for hovedhuset og i 1942 kom der en ny filterbygning (togvognen) til. I 1949 blev der bygget en helt ny filterbygning sydvest for hovedhuset. I 1963 kom endnu en filterbygning til som en sammenbygning af filterbygningen fra 1949 og vest for disse blev der bygget værksted, pumperum og personalerum med omklædning.

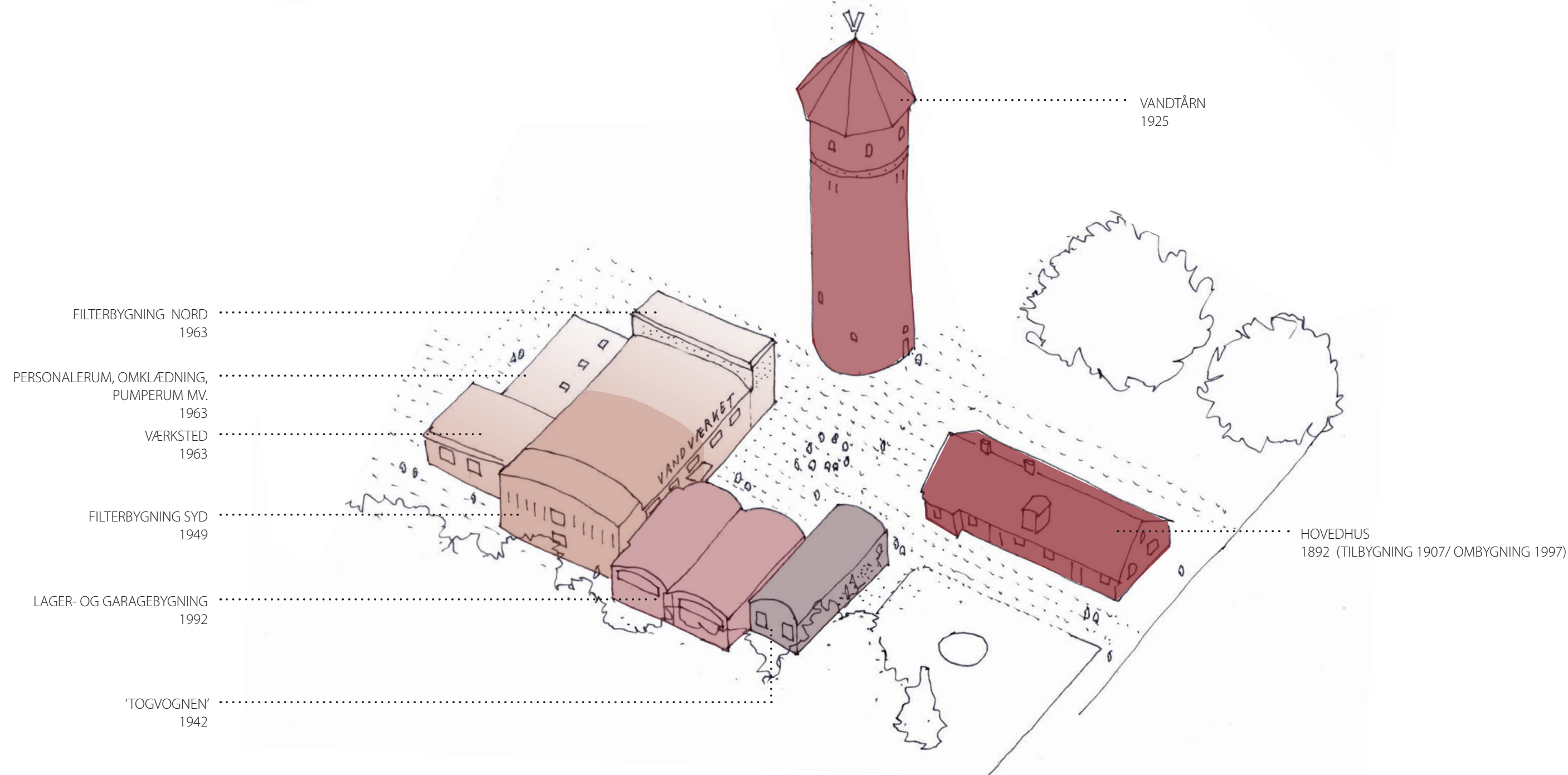
I 1972 blev der bygget et nyt moderne paddehatteformet vandtårn ved Køge Stadion. I 1997 blev hovedbygningen på Søndre Allé igen ombygget da bestyrerboligen blev ombygget til kontorer og personalerum. I 1992 blev der bygget en ny lager og garagebygning sydvest for hovedbygningen som beredskabet råder over i dag. I 1990'erne omfattede Køge Vandforsyning i alt fire vandværker (Køge, Herfølge, Asemose og Fruedal Vandværk) som blev ledet fra hovedbygningen på Søndre Alle.

I dag bestyres vandforsyningen i Køge af KLAR Forsyning som blev dannet i 2015 som en fusion mellem tre forsyninger i Køge Bugt-området: Energiforsyningen Køge, Greve Solrød Forsyning og Stevns Forsyning. KLAR Forsyning har hovedsæde på det nye Køge Vandværk, som ligger på Vasebækvej 40.

ARKIVFOTO | HOVEDBYGNING MED VANDTÅRNET I BAGGRUNDEN OG FILTERBYGNINGEN 'TOGVOGNET' TV., UKENDT ÅRSTAL

VANDVÆRKET | OVERSICHTSTEGNING SET FRA SYD

BYGNINGSGENNEMGANG

HOVEDHUSET, 1892 (TILBYGNING 1907, OMBYGNING 1997)

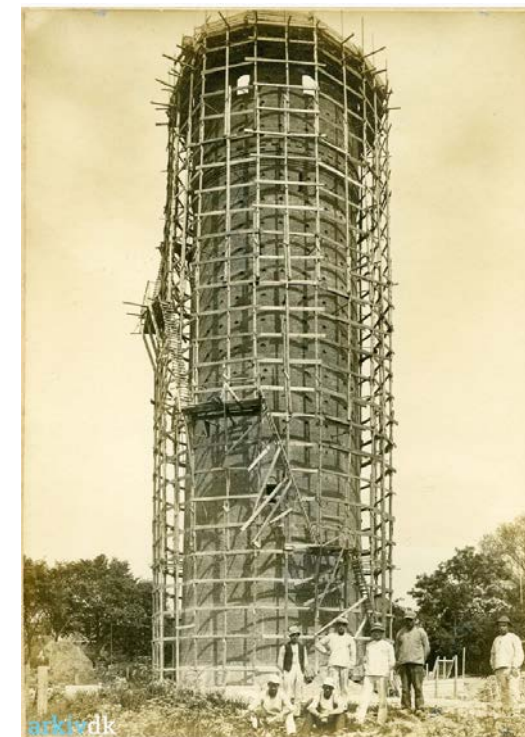
Hovedhuset er opført i slutningen af 1800-tallet i røde mursten med sadeltag. Åbningerne i facaderne er muret med buestik og lukket med sprossede vinduer. Huset har en hjemmelig skala og har som den først opførte bygning været startskudet til vandværket. Huset er ikke en del af transformationen af vandværket og beboes i dag af SSP Køge.

VANDTÅRNET, 1925

Vandtårnet fremstår i røde mursten og rødt 8-kantet tegltag. Tårnet har enkelte mindre vinduesåbninger som følger den indvendige trappe samt otte vinduer øverst placeret ift. det kantede tag. Tårnets udmukning er beskeden med en enkel skulptur i murstikket over hoveddør og en frise som markerer tårnets øverste del. Vandtårnet fremstår enkelt og imponerende, og er en af Køges mest genkendelige bygninger.

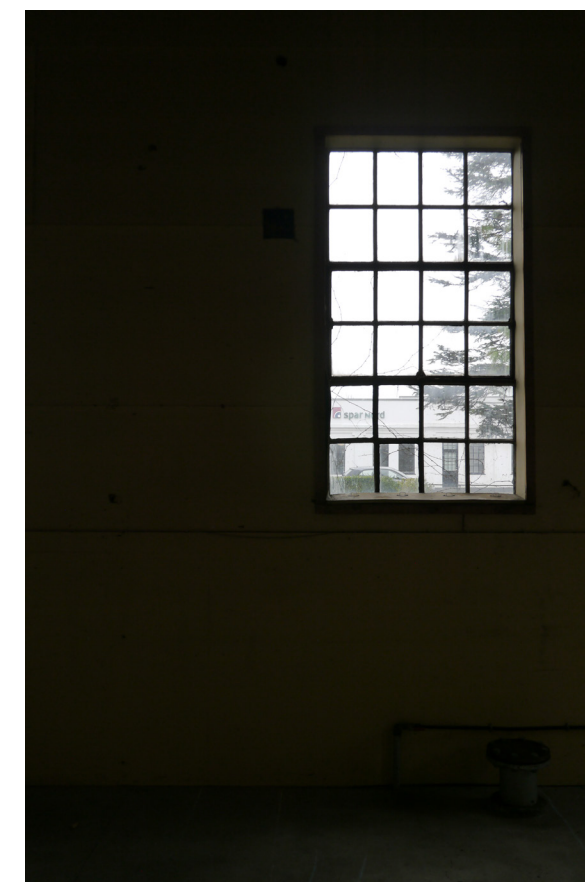
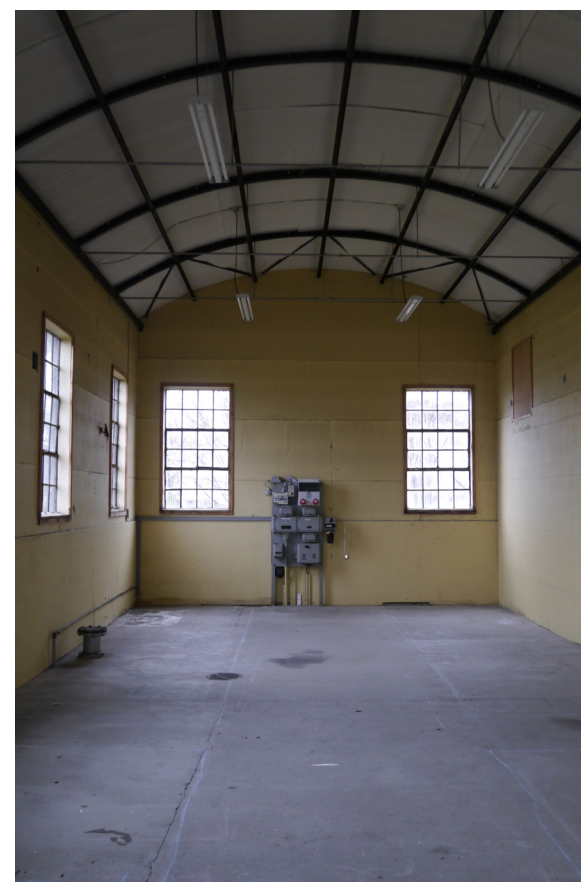
'TOGVOGNET', 1942

Togvognet fremstår udefra med karakteristisk stålbindingsværk udfyldt med røde mursten, buet tag med tagpapdækning, samt originale, sprossede stålvinduer. Inde i bygningen bemærkes den spinkle tagkonstruktion i stål og det støbte gulv. Bygningen består indvendigt af et fint dobbelthøjt rum med højsiddende vinduer. Væggene er beklædt med masonitplader og vinduerne, som vender mod garagebygningen er blændet.

HISTORISKE BILLEDER | NEDERST: VANDVÆRKETS HOVEDBYGNING (1892)
ØVERST TV: VANDTÅRNET UNDER OPFØRSEL (1924) - ØVERST TH: VANDTÅRNET I DAG

BYGNINGSREGISTRERING | TOGVOGNEN
TV: TOGVOGNEN UDEFRA MED KARAKTERISTISK STÅLBINDINGSVÆRK OG FACADE I RØDE MURSTEN, SAMT ORIGINALE SPROSSEDE STÅLVINDUER
TH: TOGVOGNEN INDEFRA MED SYNLIG, SPINKEL STÅLTAGKONSTRUKTION OG HØJTSIDDEDE VINDUER

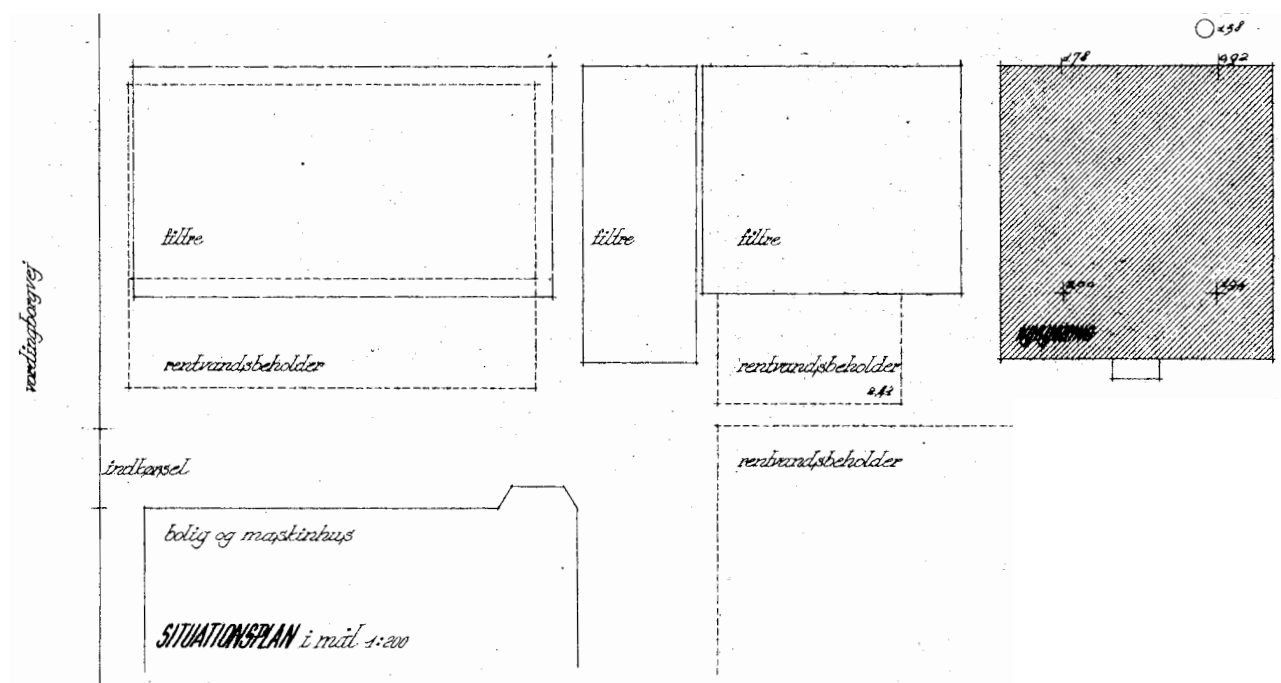

FILTERBYGNING SYD, 1949

Filterbygningens sydfløj fremstår i røde mursten med et buet tag dækket med tagpap. Bygningskroppen består af et mindre tårn med iltningsstrapper og en lavere del med filtre.

I stueetagen ankommer man til en forhal med adgang til røggalleriet og til 1. sal via en trappe, hvor der fra betjeningsgangen er udsyn til to filtre på hver side af gangen. For enden af filtrene findes der to dobbelthøje iltningsrum. Væggene er bygget op som en uisoleret hulmurskonstruktion, mens taget fremstår isoleret. Hoveddøren og vinduerne er nyligt enten blændet med murværk eller udskiftet til et mindre format med hændblik på at brandsikre bygningen. Kun i gangen på første sal ses de originale glasbyggesten.

Filterbygningen er en markant bygning, der på ærlig vis giver udtryk for dens funktion; Iltningsrummene, som strækker sig markant over resten af bygningen med de karakteristiske runde perforeringer ('dræningsrør'), røggalleriet med sin karakteristiske blå rørføring og støbt gulv, filtrene med deres synlige forskallingsbeton og et tag med synlige buede tagbjælker i beton. Forhallen og gangen former en fin lille tidslomme med hasleklinker på både gulv og vægge og en tidstypisk, original trappe. Hasleklinkerne bruges ligeledes i vinduernes sålbænker (røde klinker) og vinduesplader (gule klinker).

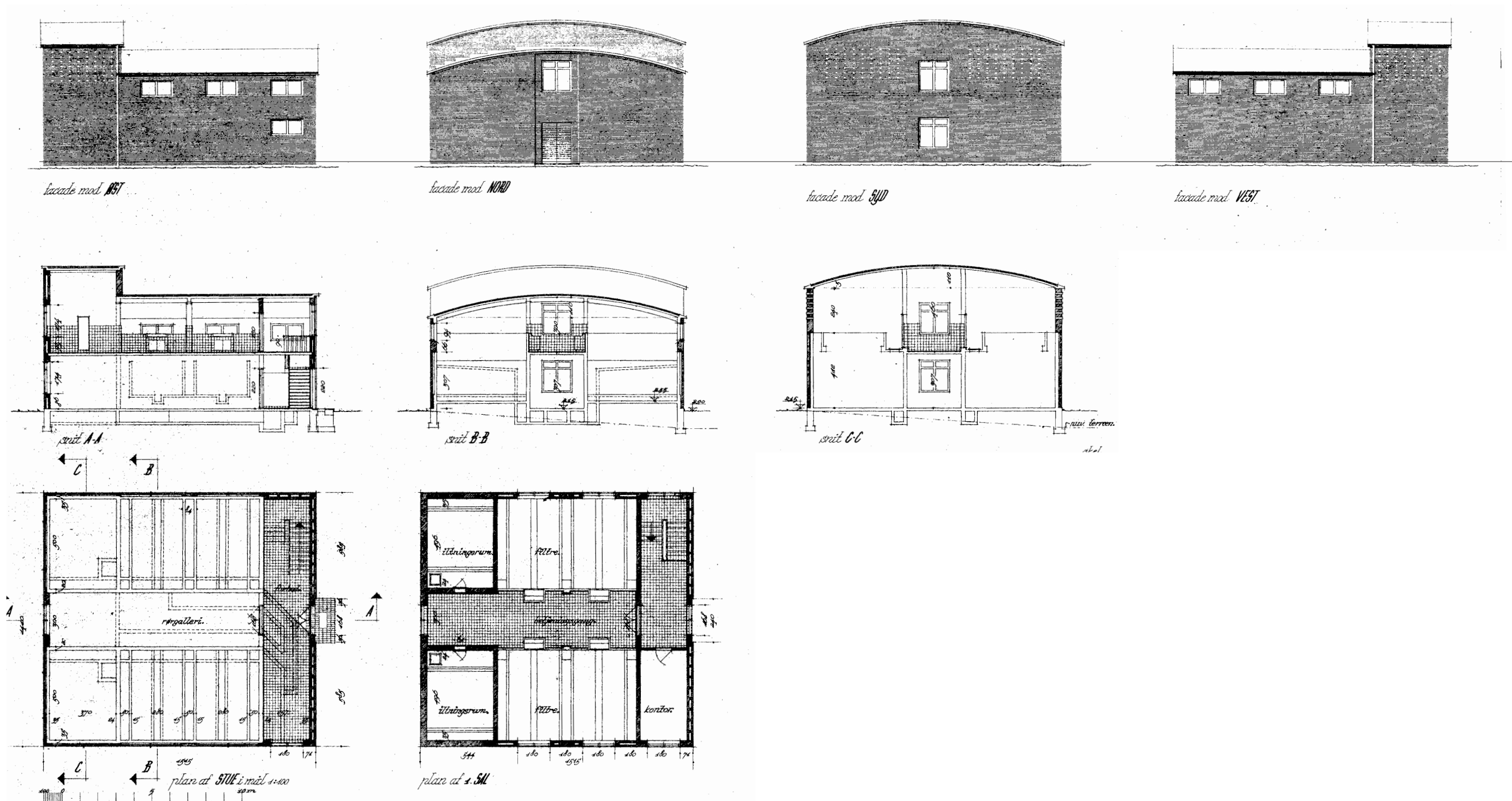

HISTORISKE TEGNINGER | SITUATIONSPLAN, 1949
DER VISER HOVEDHUSET, DEN NYE FILTERBYGNING, SAMT ALLEREDE ANLAGTE FILTRE OG RENTVANDSBEHOLDERE

HISTORISKE BILLEDER | ØVERST: FILTERBYGNING SYDFLØJ UNDER OPFØRELSE (1940'ERNE) - NEDERST: VANDVÆRKET I 1956

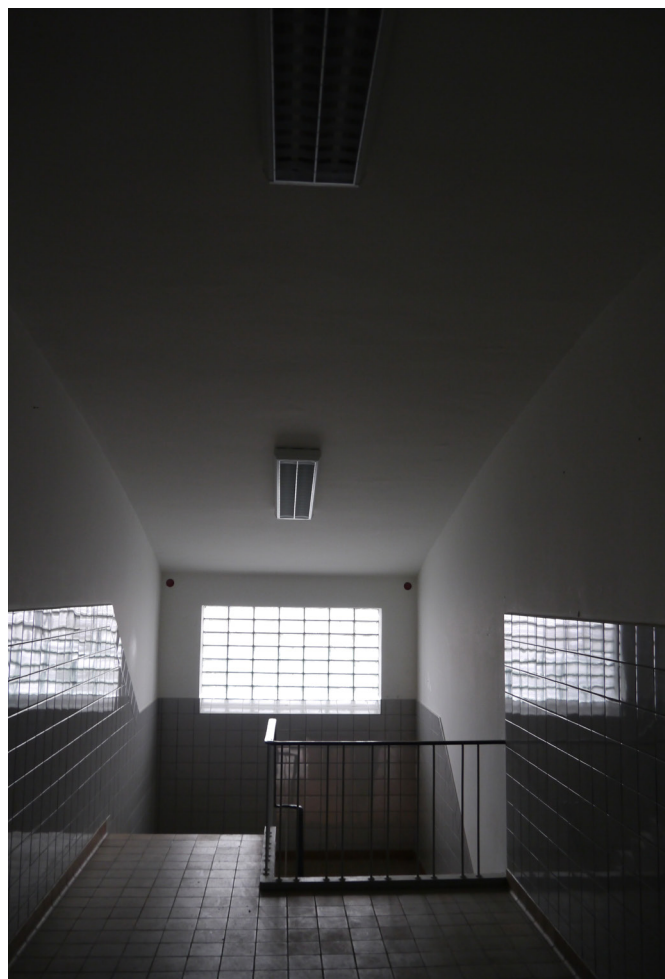
HISTORISKE TEGNINGER | FILTERBYGNING SYD, 1949: OPSTALTER, SNIT OG PLANER

BYGNINGSREGISTRERING | FILTERBYGNING SYD, ILTNINGSRUMMET HÆVER SIG OVER RESTEN AF ANLÆGGET OG FREMSTÅR MED KARAKTERISTISKE RUNDE PERFORERINGER

BYGNINGSREGISTRERING | FILTERBYGNING SYD

TV: HAL PÅ 1. SAL MED ORIGINAL TRAPPE, GLASBYGGESTEN I VINDUESÅBNING, HASLEKLINER PÅ GULV OG LYSREFLEKTERENDE HASLEFLISER PÅ VÆG
 MIDTEN TV: RØRGALLERIET MED KARAKTERISTISK BLÅ RØRFØRING OG SYNLIGT FORSKALLINGSBETON
 MIDTEN TH: BETJENINGSGALLERI PÅ 1. SAL MED SYNLIGE BUEDE BETONBJÆLKER OG STØBT GULV
 TH: FILTRE, SYNLIGE FRA BETJENINGSGALLERIET

FILTERBYGNING NORD, PERSONALEAFDELING OG VÆRKSTED, 1963

Filterbygningens nordfløj består i stueetagen af et rørgalleri med tre filtre på hver side, en betjeningsgang på første sal og to dobbelthøje iltningstårne med henstandbeholder for enden af filtrene. Nordfløjen fortsætter det buede tag med tagpapbelægning fra sydfløjen, dog udskiller iltningsturnene sig fra dem på sydsiden pga. deres flade tag med markant zinkbeklædt tagkant, og der ses firkantede udsparinger med indstøbte dræningsrør fremfor runde perforeringer.

Værkstedet og personaleafdelingen / pumperum mod nord har ligeledes flade tage og der er et naturligt hierarki mellem de tre volumer pga. deres højdeforskel. Volumerne bindes sammen gennem det røde murværk og de markante zinkbeklædte sternkanter.

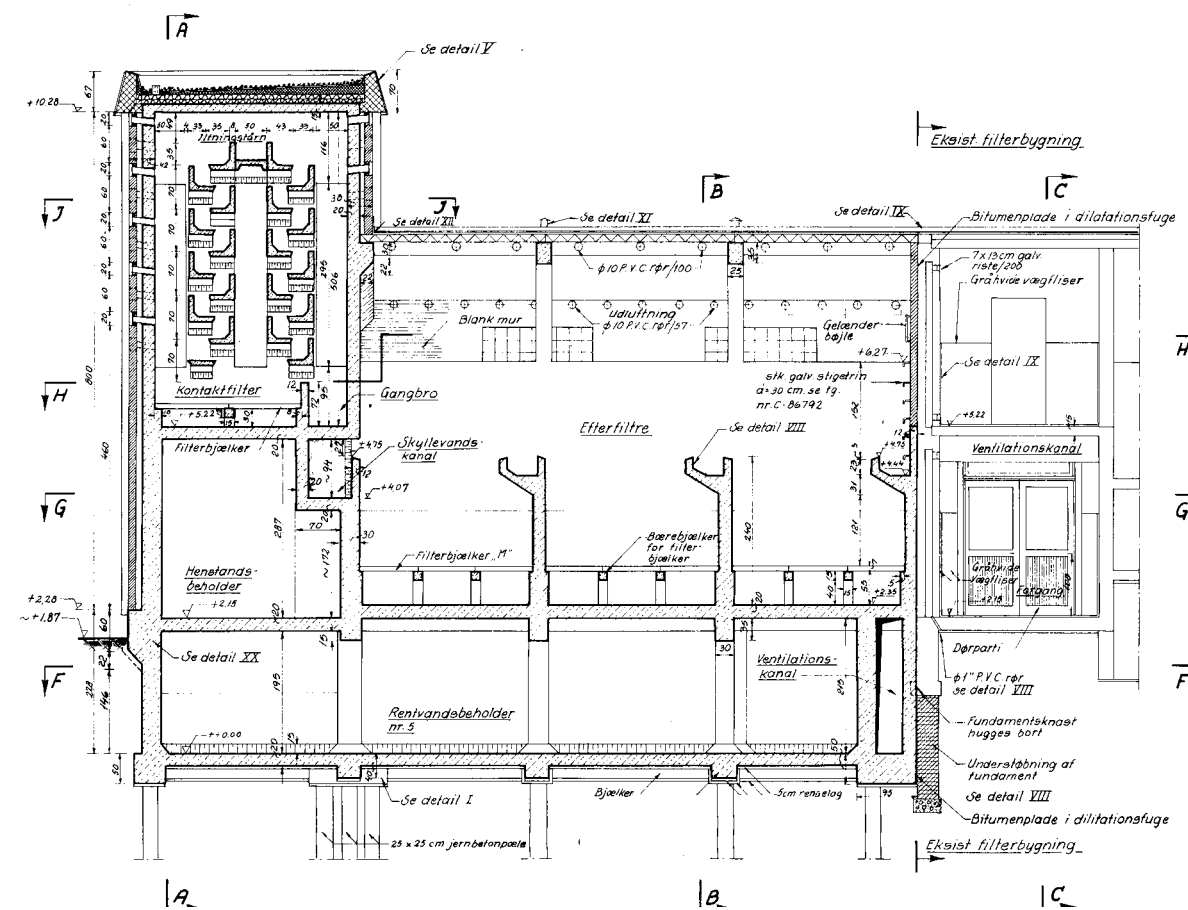
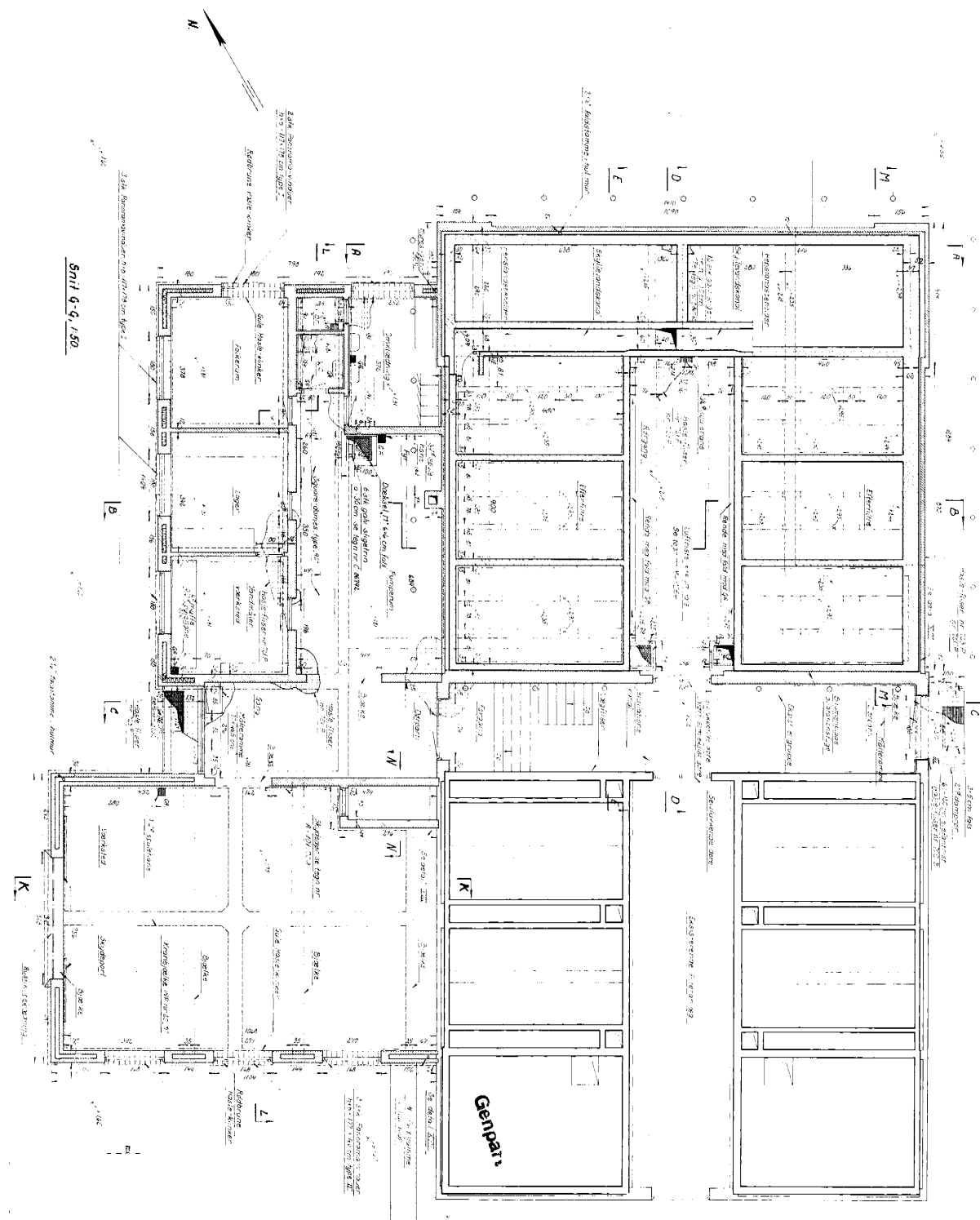
De 'nye' bygninger gentager mange af de materialevalg der blev truffet i sydfløjen af filterbygningen 14 år tidligere: røde mursten, synlige betonbjælker og støbt gulv i filterbygningen og værkstedet, hasleklinker i gangen i personaleafdeling / pumperum og hasleklinker til sålbænkerne, blå rørføring til synlige rør. Væggene er ligeledes bygget op som en uisoleret hulmurskonstruktion, mens taget fremstår isoleret. Undtagelsen er personaleafdelingen / pumperummet hvor hulmuren er isoleret. Her ses der også indvendigt gult murstensværk.

Vinduesåbninger i filterbygningen er udfyldt med glasbyggesten, men er pt. blændet med plader. Værksted og personaleafdeling har for nyligt fået udskiftet vinduer. I personaleafdelingen er et enkelt vindue muret til og er de tre originale ovenlys dækket af.

BYGNINGSREGISTRERING | ØVERST: FILTERBYGNINGENS NORDFLØJ SET FRA FORPLADSEN
 NEDERST: FILTERBYGNINGEN, VÆRKSTED OG
 PERSONALEAFDELING / PUMPERUM SET FRA NORDVEST

HISTORISKE TEGNINGER | TV: STUEPLAN AF FILTERBYGNING, PERSONALEAFDELING/ PUMPERUM, OG VÆRKSTED (1963)
 TH: LÆNGDESNIET GENNEM FILTERBYGNINGENS NORDFLØJ, DER VISER FILTRENE OG ILTNINGSRUM (1963)

BYGNINGSREGISTRERING | FILTERBYGNING NORD

TV: RØRGALLERI MED KARAKTERISTISK BLÅ RØRFØRING, SYNLIG FORSKALLINGSBETON OG GULE HASLEKLINKER PÅ GULVET
 MIDTEN TV: BETJENINGSGALLERI PÅ 1. SAL MED SYNLIGE BUDE BETONBJÆLKER OG STØBT GULV
 MIDTEN TH: FILTRE, SYNLIGE FRA BETJENINGSGALLERIET
 TH: ILTNINGSRUM

BYGNINGSREGISTRERING | TV: VÆRKSTEDET, SOM I DAG ER TAGET I BRUG SOM KERAMIKVÆRKSTED. HER SES STØBT GULV OG SYNLIGE BETONBJÆLKER
MIDTEN: PUMPERUM MED HASLELINKER PÅ GULVET OG VÆGGE MED GULT MURSTENSVÆRK
TH: PERSONALEAFDELING

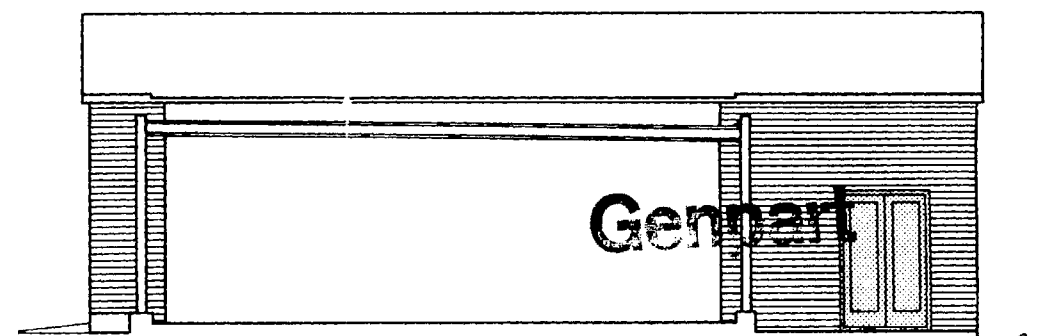
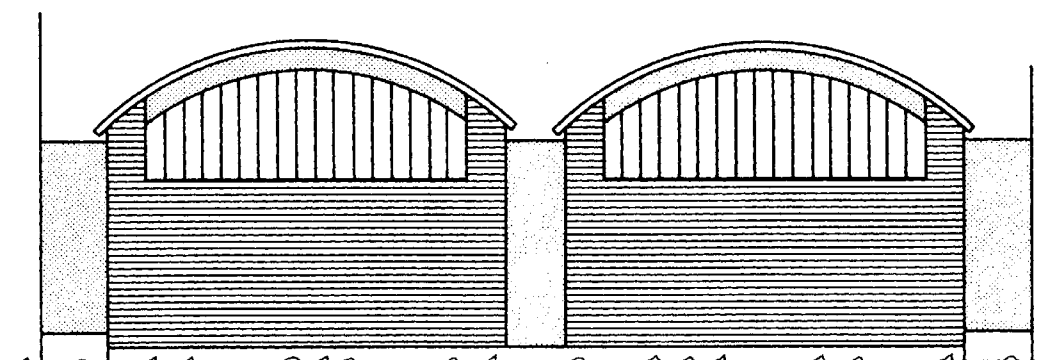
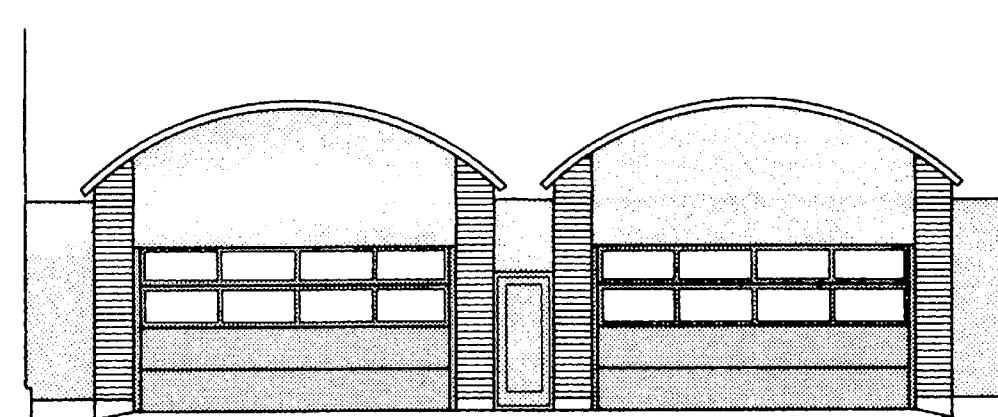
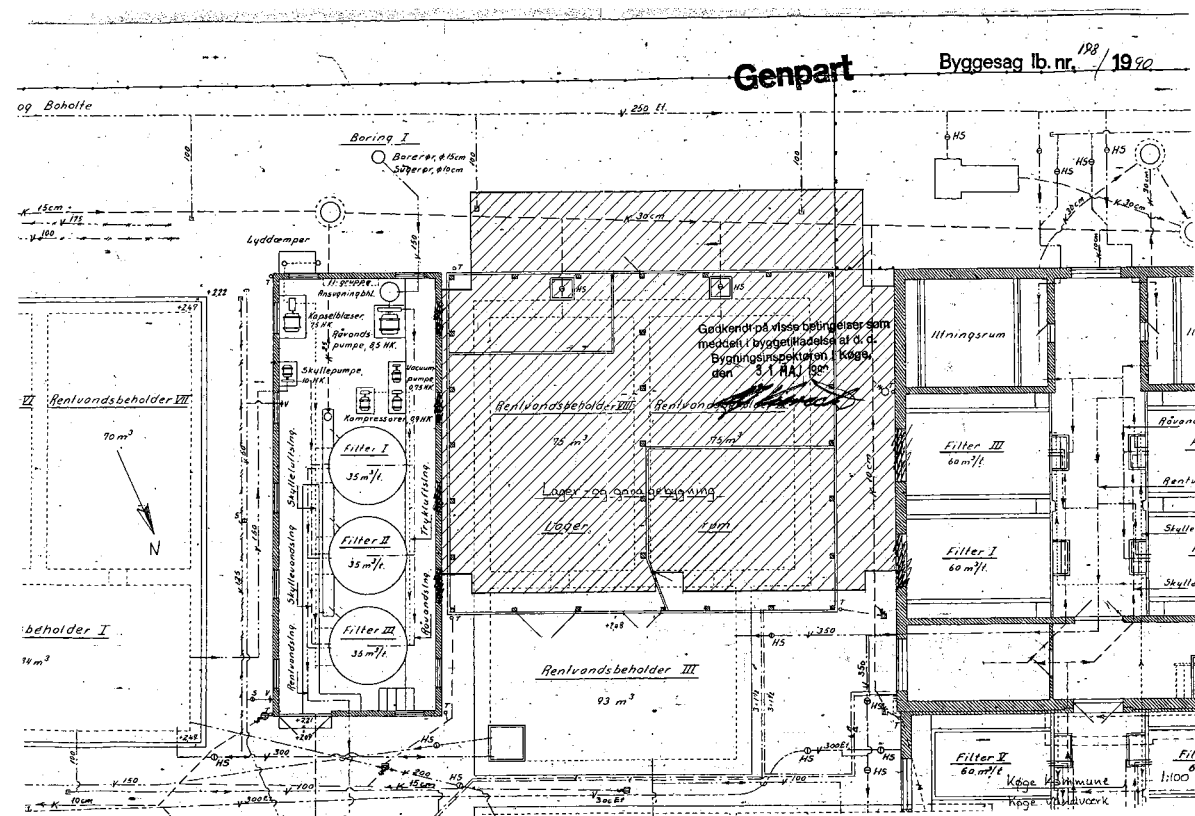
LAGER- OG GARAGEBYGNING, 1992

Lager- og garagebygningen fremstår som to bygningsvolumer med buet tag, sammenbygget med togvognen og filterbygningen gennem lavere volumer med fladt tag. Garagens 'søjler' fremstår i røde mursten, mens facaden er beklædt med blåmalede aluminiumplader. Disse plader er ligeledes brugt til facadebeklædning af de lavere volumer. To store porter, ligeledes blåmalede åbner garagebygningen op til forpladsen. Selvom garagebygningen er en senere tilføjelse, tilpasser bygningen sig elegant til den eksisterende bygningsmæssige kontekst. Bygningen benyttes pt. af beredskabet.

HISTORISKE BILLEDER | GARAGEBYGNING UNDER OPFØRSEL (TV) OG I DAG (TH)

HISTORISKE TEGNINGER | LAGER- OG GARAGEBYGNING, 1990

VANDVÆRKET SOM HELHED

Køge Vandværk som bygningsanlæg er bygget op over en samlet periode på omkring hundrede år, fra 1892 til 1990. Hver tilføjelse vidner både ind- og udvendigt om et tidstypisk og materialemæssigt gennemført stykke arkitektur med mange fine træk og værdier. Vandværkets forskellige delbygninger fremstår på smuk vis både selvstændige, og som del af en større helhed.

Det kommunale vandværks betydning for Køge by, den typiske bygningstypologiske indretning og de mange historiske lag giver vandværket en høj kulturhistorisk værdi og tidsdybde. Vandværket er et signifikant stykke industrikulturhistorie for Køge by, og en transformationen af vandværket kan være med til at bevare og formidle denne historie mange år frem.

Vandværket fremstår nærmest originalt, med få undtagelser, og at besøge vandværket er som at træde ind i en tidslomme med de mange originale rum, materialer, den oprindelige hovedtrappe og velbevarede industrielle miljø.

SAVE-VURDERING

På opfordring af projektgruppen for Vandværket har Køge Kommune i sommeren 2024 gennemført en SAVE-vurdering af vandværksbygningerne. Vurderingen placerer vandtårnet i høj bevaringshøj bevaringsværdi (karakter: 3) og hovedhus, filterbygninger og 'togvognen' i mellem bevaringsværdi (karakter: 4). Lager- og garagebygningen, som er af nyere dato, er ikke vurderet som bevaringsværdig.

SAVE-vurderingen og de ældre bygningers status som bevaringsværdige gør det muligt at indgå i en dialog med Køge Kommune ift. dispensation for bygningsreglementets krav til energirenovering så dette gennføres på en fornuftig, velovervejet og respektfuld måde. En måde hvor brugerkomfort og minimering af energiforbrug er balanceret ift. hensynet til bygningernes historie og bevaringsværdier.

SKRÅFOTO | VANDVÆRKET SET FRA ØST

FØRSTE SKRIDT | IBRUGTAGNING AF TOGVOGNEN OG ISTANDSÆTTELSE AF DEN VESTLIGE DEL AF FILTERHUSET

3. FØRSTE SKRIDT

IBRUGTAGNING AF VANDVÆRKET

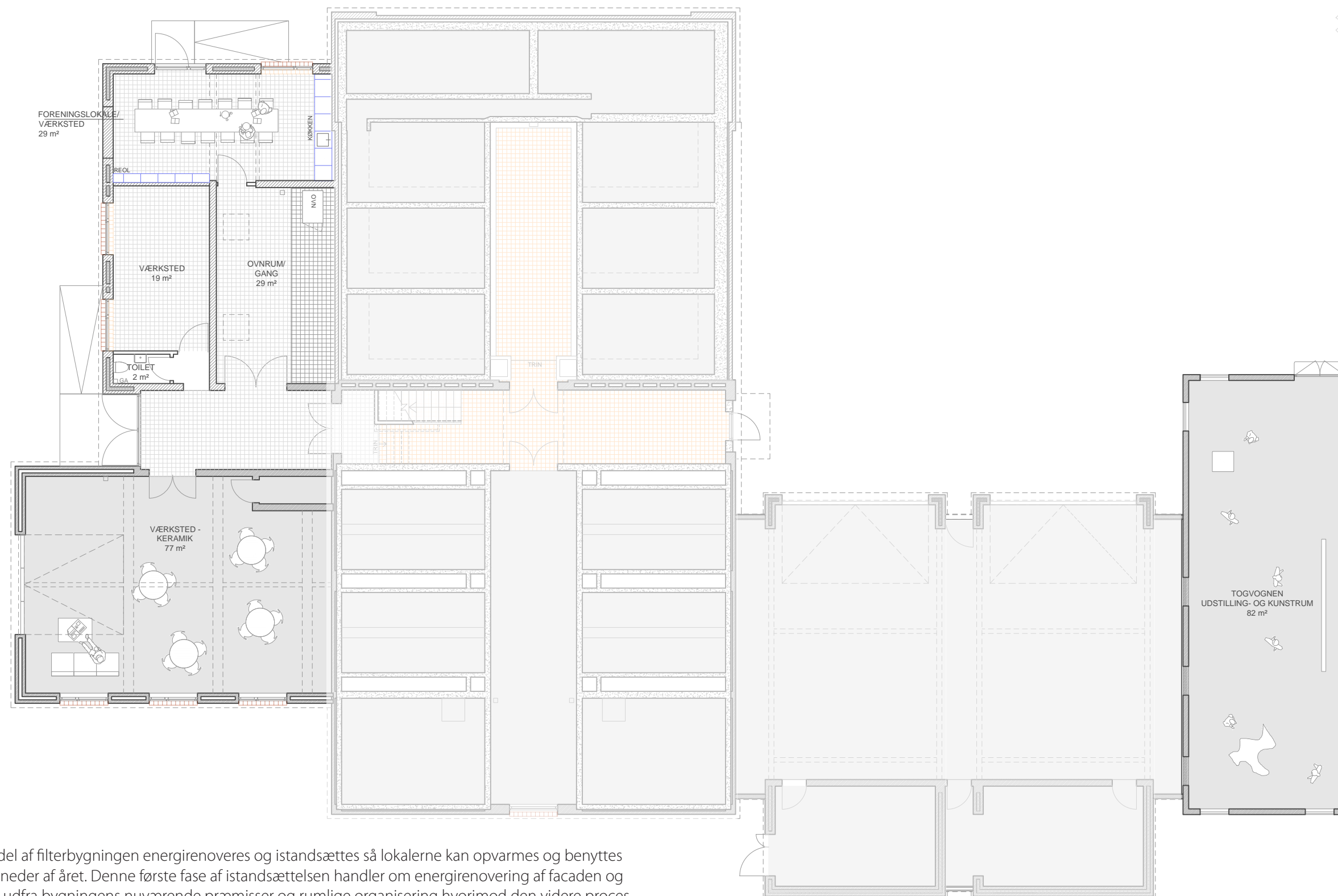
Foreningen Vandværket er allerede i dag til stede i hhv. 'Togvognen' og den vestlige del af Filterbygningen. Der er opnået bygge- og ibrugtagningstilladelse til at tage bygningerne i brug, dog som uopvarmede lokaler da bygningerne ikke lever op til bygningsreglementets energikrav. I maj måned godkendte Køge Byråd en erhvervslejekontrakt for bygningerne som sikrer at foreningen kan benytte lokalerne uden at betale husleje. Som lejer står foreningen for indvendig vedligeholdelse hvorimod Kommunen fortsat står for den udvendige vedligeholdelse af bygningerne. Kommunen afholder desuden udgifter til forbrug af el og vand de første 5 år.

Så på nuværende tidspunkt kan vandværket benyttes som uopvarmet bygning. Keramikværkstedet er allerede rykket ind, med stor succes og Togvognen er blevet benyttet til flere udstillinger og arrangementer. Dette gør at vandværket får et dagligdagsliv med aktive brugere og foreninger også i den periode hvor der arbejdes med de lidt større visioner for huset. Med kommunens gennemførelse af SAVE-registreringen har bygningerne (bortset fra Lager- og Garagebygningen) opnået status som bevaringsværdige som åbner for en mulighed for opnå dispensationer for energikrav der kan være til fordel for bygningerne både byggeteknisk og økonomisk.

Ifm. denne indledende ibrugtagning og de første skridt i transformationen af bygningsanlægget er det også planen at igangsætte energirenovering og istandsættelse af den vestlige del af filterbygningen som tillader at lokalerne opvarmes så de kan benyttes i de kolde måneder. Dette arbejde kræver en ny byggetilladelse hvor der, med grundlag i bygningens status som bevaringsværdig, argumenteres for de mest rimelige og rationelle tiltag til efterisolering af bygningens facader, terrændæk og tag. Planen er at udarbejde et projekt for energirenovering af filterbygningen ift. at opnå en byggetilladelse og gennemføre renoveringsarbejderne i efteråret 2024. Energirenoveringen og istandsættelsen af filterbygning vest gennemføres for midler opnået igennem Realdanias Underværker-kampagne og Lokale- og Anlægsfonden.

Udover at forkorte tidshorizonten for de aktive foreninger og brugere, for hvem det kribler i fingrene for at tage denne skønne bygning i brug, tilbyder benyttelsen af huset også uvurderlige input til udvikling af den større vision for bygningerne. De erfaringer brugergrupperne gør sig, om deres behov og hvilke krav det stiller til huset, er medtaget i visionsoplægget og det er oplagt at have en tæt og fortsat dialog med husets brugere i det videre arbejde.

Den vestlige del af filterbygningen energirenoveres og istandsættes så lokalerne kan opvarmes og benyttes i de kolde måneder af året. Denne første fase af istandsættelsen handler om energirenovering af facaden og gennemføres ud fra bygningens nuværende præmisser og rumlige organisering hvorimod den videre proces med den samlede vision for Vandværket går lidt videre end dette (jf. afsnit 4. Vision).

DRIFTS- OG ANLÆGSBUDGET FOR FØRSTE SKRIDT/ IBRUGTAGNING

Der er udarbejdet foreløbige drifts- og anlægsbudgetter som viser udgifterne ift. den indledende ibrugtagning af Vandværket samt energirenovering og istandsættelse af den vestlige del af Filterhuset.

VANDVÆRKET

ØKONOMISK OVERSLAG - FASE 0 + 1 (Første skridt/ ibrugtagning)

Entrepriseudgifter	mængde	enhed	MIN / m ²		MAX/m ²		MID/sum
			kr. ex. moms		kr. ex. moms		
Udearealer							
Udearealer (afsætningsbeløb)		sum					0
Bygningsarbejder Fase 0							
Brantilsyn	1	sum					80.000
Lovliggørelse af lokaler	1	sum					670.000
ABA Brandsikringsanlæg	2	sum					80.000
Bygningsarbejder Fase 1							
Udvendige arbejder (reparationer façade, tag, vinduer, døre mv.)	1	sum	50.000	100.000			75.000
Indvendig istandsættelse (efterisolering mv.)	1	sum	300.000	400.000			350.000
Elarbejder	1	sum	30.000	50.000			40.000
VVS	1	m3	20.000	40.000			30.000
Inventar (køkken mv.)	1	sum	20.000	40.000			30.000
Byggeplads, vinterforanstaltninger, udtørring	0	%					0
Håndværkerudgifter inkl. vinterforanstaltninger og byggeplads (ekskl. moms)							1.355.000
Uforudsigelige udgifter 15 % (UFO)							203.250
Øvrige omkostninger							
Rådgivning - arkitekt, ingeniør							241.000
Tiilslutningsafgifter (skønnet)		sum					0
Forundersøgelser (geoteknik, miljø, landinspektør mv.)		sum	10.000	15.000			12.500
Sum øvrige omkostninger (ekskl. moms)							253.500
Økonomisk overslag i alt inkl. UFO, rådgivning og øvrige omkostninger (ekskl. moms)							1.811.750
Støttebeløb Køge Kommune							830.000
Støttebeløb øvrige (Underværker 740.000 kr. og LOA 200.000 kr.)							940.000

Note: Det skal undersøges om Foreningen Vandværket kan løfte momsen ud af projektet. Hvis det ikke er tilfældet skal økonomien justeres ift. dette eller der skal laves en anden foreningskonstruktion til byggeprojektet.

ANLÆGSBUDGET

RESULTATOPGØRELSE:	Enhed	Sats	Budget 2024	Enhed	Sats	Budget 2025
INDTÆGTER:						
Aktivitetsstilskud Køge Kommune						100.000
Aktivitetsstilskud Køge Kommune			0			100.000
Medlemstilskud						
Medlemskontingent	60	400	24.000	85	400	34.000
Aktivitetskontingent	30	600	18.000	60	1.200	72.000
Støttemedlemsskab	25	200	5.000	75	200	15.000
			47.000			121.000
Donationer/Sponsorater						
Donationer/Sponsorater			10.000			10.000
			10.000			10.000
INDTÆGTER I ALT			57.000	231.000		
UDGIFTER:						
Aktivitetsomkostninger						
Keramik			-10.000			-15.000
Syværksted						-15.000
Akvarel						-15.000
Foto						-15.000
Malersal						-15.000
Opstart af ny aktivitet 1						-10.000
Opstart af ny aktivitet 2						-10.000
Opstart af ny aktivitet 3						-10.000
Opstart af ny aktivitet 4						-10.000
Opstart af ny aktivitet 5						-10.000
			-10.000			-125.000
Lokaleomkostninger						
husleje			0			0
el			0			0
vand			0			0
varme			0			0
renovation			0			0
rengøring			-5.000			-10.000
løbende vedligehold			-7.000			-7.000
mindre nyanskaffelser			-5.000			-5.000
Forsikringer - indboforsikring			-4.000			-8.000
			-21.000			-30.000
Administration						
IT-omkostninger			-6.000			-10.000
Hjemmeside			-6.000			-6.000
Møder			-3.000			-3.000
Kontoromkostninger			-1.000			-1.000
Konsulentassistance incl. revision			0			0
			-16.000			-20.000
Markedsføring						
Annoncer			-2.000			-2.000
Øvrig markedsføring (bannere, roll up mv.)			-5.000			-5.000
Oplysningstavler						-10.000
			-7.000			-17.000
Finansielle omkostninger						
Afdrag på gæld			0			-30.000
Gebyrer			-2.400			-2.400
Renter			0			0
			-2.400			-32.400
UDGIFTER I ALT			-56.400	-224.400		
Årets resultat			600	6.600		
Gæld Køge Kunstforening						
primo			-48.685			-48.685
Afdrag			0			30.000
			-48.685			-18.685

lejemål uopsigelig 15 år (LK pkt. 6.3 og 7)
udlejer betaler el og vand i lejeperiodens første fem år (LK pkt. 12.1)
udlejer betaler el og vand i lejeperiodens første fem år (LK pkt. 12.1)
lejemålet må ikke opvarmes (LK pkt. 13)
udlejer betaler renovation og storskrald lejeperiodens første fem år (LK pkt. 12.2)

LK pkt. 19

Gæld til kunstforening ultimo 2023

DRIFTSBUDGET | 2024 - 2025

ILLUSTRATION | FORENINGSLOKALER I DEN VESTLIGE DEL AF FILTERHUSET -
KIG FRA ANKOMSTGANG (KUNST: MATHILDE NYBOE)

ILLUSTRATION | FÆLLES FORENINGSKØKKEN | FILTERBYGNING VEST

Energirenovering og generel istandsættelse af filterbygning vest muliggør at lokalerne tages i brug og anvendes hele året. Samtidig øges bygningens funktionalitet og der skabes mulighed for fællesskab og netværk på tværs af brugergrupperne.

4. VISION

KUNSTRUM OG KREATIVE VÆRKSTEDER

Kulturhuset Vandværket skal først og fremmest være det samlingssted, som mangler i Køge Kommune for foreninger primært med kreative/kulturelle formål, men vil også åbne sig udadtil ved kontinuerligt, at invitere indenfor til udstillinger, workshops og andre events. De primære aktiviteter vil være maleri, keramik, skulptur, foto og madaktiviteter.

Vandværket udvikles ift. at kunne fremstå som Køges medborgerdrevne kulturhus fyldt med kreativitet og aktivitet, med beslutningerne tæt på borgerne/ brugerne.

Vandværket ønsker:

- At styrke Køge kulturelt.
- At lave et lokalt kraftcenter for kreativ innovation.
- Samle mange aktører for sammen, at løfte den kulturelle lokale dagsorden.
- At imødekomme et stigende behov for kreativ udfoldelse og samhørighed.
- At skabe mulighed for et lokalt funderet udstillingssted.
- At inddrage børn og unge i et fælles kulturelt miljø på tværs af generationer.

Som nævnt er bygningerne allerede til dels taget i brug men for at kunne løfte ovenstående ønsker samt kunne benytte en større del af det tidligere vandværksbygninger er der brug for en større samlet vision og midler til at gennemføre denne. Vision for Vandværket Kunstrum og Kreative Værksteder omfatter en samlet transformation af Filterhuset og Togvognen samt beredskabets Lager- og garagebygning som et samlet kulturhus med plads til kreativitet og arrangementer.

Visionen har et stærkt fokus på bygningsgenbrug. Man siger at den mest bæredygtige bygning er den vi ikke bygger. Og dette mantra passer smukt ind i et projekt hvor udgangspunktet er at genbruge eksisterende bygninger til nye formål. De eksisterende bygninger rummer nemlig en stor mængde iboende energi og ved at bevare og genanvende mest muligt, vil denne energi forblive bundet i bygningsanlægget. Gennem en række målrettede ingreb åbnes huset op til en mangfoldighed af aktiviteter og arrangementer. På de følgende sider udfoldes visionen i tegninger og illustrationer der viser det hvordan en fremtidig transformation kan udfolde og genfortrylle vandværksbygningerne.

VISION | VANDVÆRKET - KUNSTRUM OG KREATIVE VÆRKSTEDER | ILLUSTRATIONER

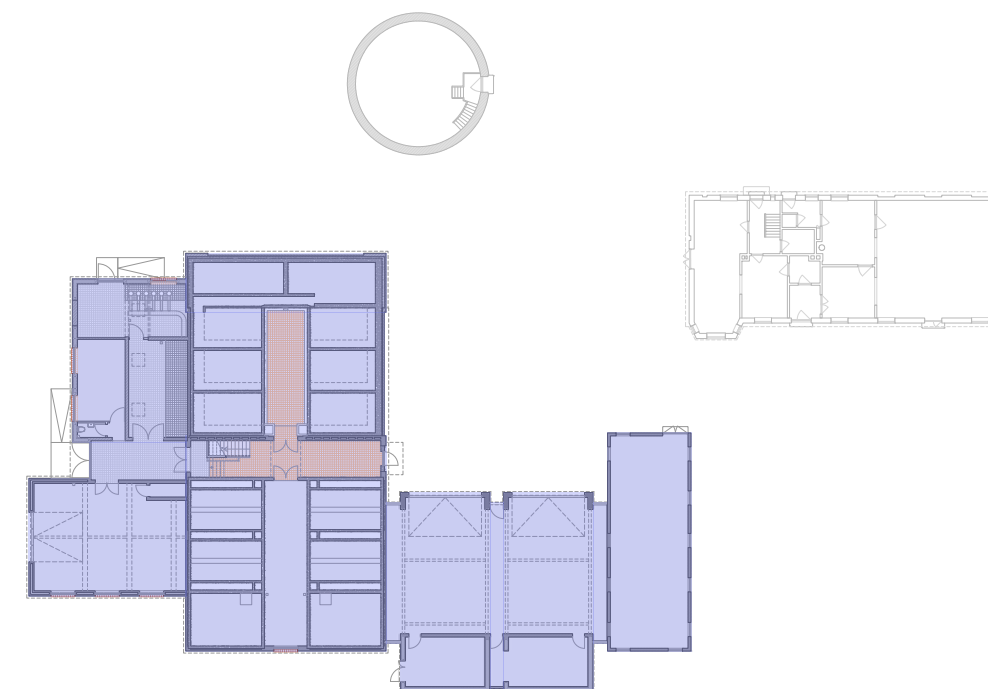
TRANSFORMATION

Strategien for transformation af Vandværket handler om at bevare mest muligt og at få mest muligt ud af bygningernes rumlige, materialemæssige og historiske kvaliteter. Gennem en række målrettede tiltag åbnes huset op til en mangfoldighed af aktiviteter. De originale materialer og konstruktioner genfremkaldes og suppleres med enkle indgreb som åbner for dagslys, flow og funktionalitet. Samtidig åbnes det lidt lukkede bygningsanlæg op med nye åbninger og forbindelser der skaber transparens og fejrer husets liv, fællesskab og kreativitet.

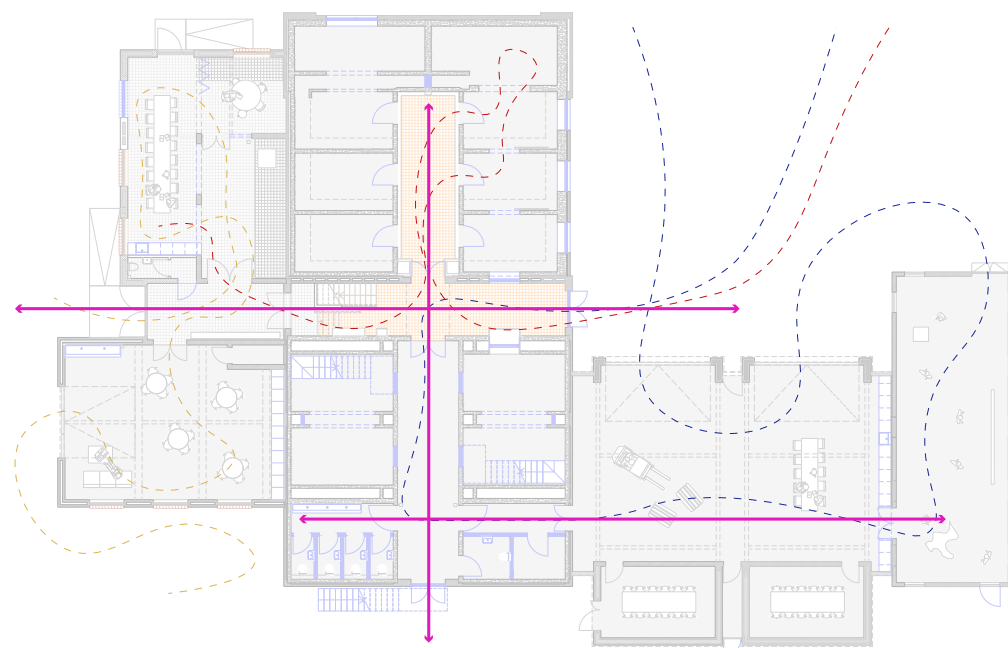
Bygningerne energirenoveres i balance med deres bevaringsværdi og hvor det er nødvendigt søges om dispensation for bygningsreglementets bestemmelser om energikrav. Dette ville både være i bygningernes, kommunens og brugernes interesse da det vil give det bedste og mest ressourcemæssigt fornuftige resultat, både økonomisk og klimamæssigt.

Vandværket har gennem tiden undergået ombygninger der har opdateret bygningerne til ændrede funktionelle behov. Nu har bygningerne udtjent deres tid som vandværk, men nye funktioner står klar til at flytte ind. Således tager bearbejdningen af bygningerne udgangspunkt i dette møde mellem de eksisterende bygningskroppe, med de muligheder og begrænsninger de præsenterer, og de nye funktioner, med de behov og krav disse afføder.

Arbejdet med bygningsanlægget handler om at undersøge muligheder og begrænsninger ift. at vurdere hvor der skal gøre meget lidt og hvor funktionelle krav og myndighedskrav kræver lidt større indgreb i bygningerne. Et sted hvor der skal gøres mere for at kunne anvende bygningerne er den del af filterbygningen som indeholder iltningstrapper og filtertanke. Er det f.eks. muligt og rentabelt at rydde iltningstrapperne ift. at få nogle mere anvendelige rum, eller må rummene benyttes som de er, med de begrænsninger og potentialer der ligger i dette. Brand og dagslys er også vigtige forhold der skal undersøges nærmere ift. at få så meget anvendelighed som muligt ud af bygningsanlægget.

VISION | VANDVÆRKSBYGNINGERNE SOM SAMLET KULTURHUS MED KUNSTRUM OG KREATIVE VÆRKSTEDER

VISION | FORBINDELSER, FUNTIONALITET, BRUGERMØNSTRE MV.

DISPONERING

Visionen for Vandværket - Kunstrum og Kreative Værksteder omfatter en disponering af bygningsanlægget der etablerer klare forbindelsesårer mellem de i dag adskilte bygninger, således at alle funktioner samles under et tag. Det skal være muligt at bevæge sig fra Togvognen i den ene ende til værksteder, atelier og foreningslokalerne i den anden ende, uden at skulle udendørs. Vi finder at dette er et oplagt greb, idet bygningerne allerede er bygget sammen, dog indtil nu, uden mulighed for at bevæge sig imellem dem.

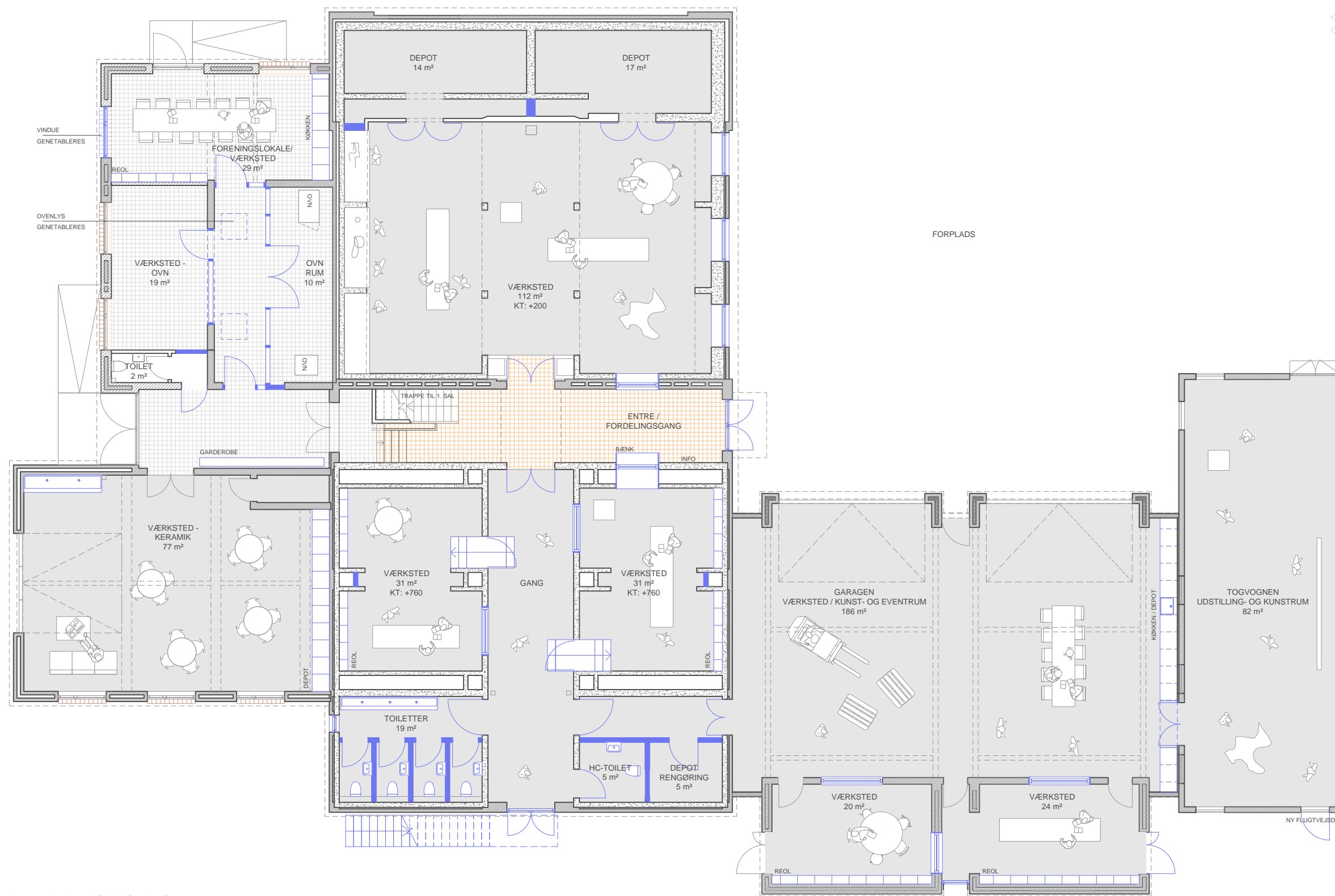
Den gamle personalefløj mod vest er allerede taget i brug af Foreningen Vandværket. I denne etableres et værksted, et foreningslokale med køkken og et ovnrum til brænding af keramik. De oprindelige (nu tillukkede ovenlys) åbnes op og der etableres åbninger og glasfelter som giver transparens og dagslys.

I de gamle vandtanke i Filterhuset indrettes værksteder. I den nordlige del af filterbygningen fjernes de 6 filterkar så der kan etableres ét stort værksted og i den sydlige del af filterbygningen etableres to værksteder. I Filterbygningens sydlige ende etableres toiletter til brugere og besøgende. På 1. sal er der et værksted/møderum samt mulighed for udstillingsarealer, bl.a. i det ene af filterbygningens to tårne hvor vandværkets iltningstrapper var placeret.

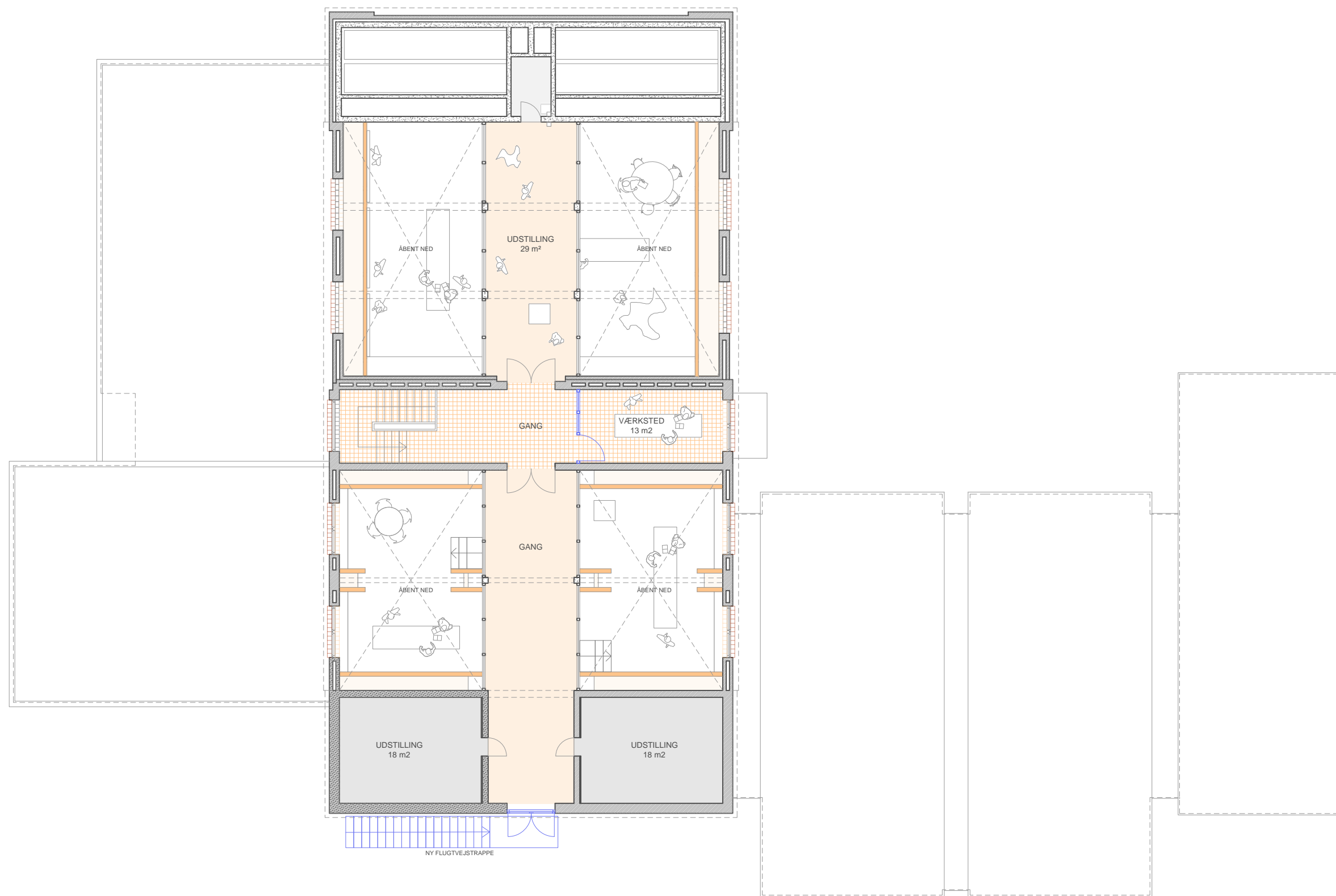
Beredskabets lager- og garagebygning inddrages til at skabe forbindelse imellem Filterhuset og Toghuset og bygningen indrettes med et multianvendeligt rum til udstillinger, events og større forsamlinger. Den sydlige del af bygningen indrettes med to værksteds-, møde- eller projektrum.

Togvognen sættes i stand og benyttes til udstillinger og kunstrelaterede events.

STUEPLAN | FREMTIDIGE FORHOLD, SKALA 1:150

1 SAL | FREMTIDIGE FORHOLD, SKALA 1:150

ILLUSTRATION | KIG FRA ØST MOD FILTERBYGNING OG HOVEDINDGANG | FORPLADSEN INDRETTES SOM ET FLEKSIBELT BYRUM SOM KAN RUMME AKTIVITETER OG ARRANGEMENTER IFM. VANDVÆRKET

ILLUSTRATION | FILTERBYGNINGENS ANKOMSTGANG MED INFOTAVLE, SIDDEMULIGHED, USTILLING OG ÅBNINGER OG FORBINDELSER TIL RESTEN AF VANDVÆRKET

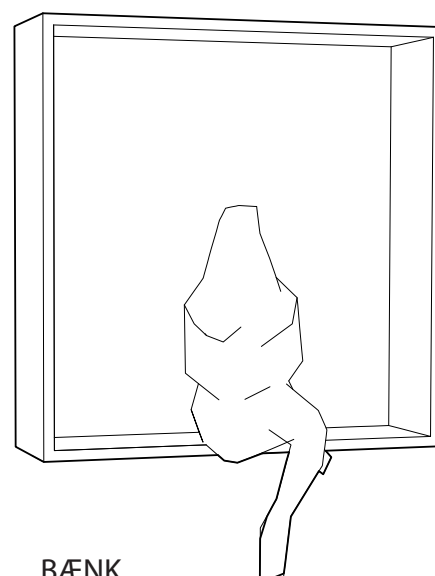

INVENTAR/ MØBLER**SPECIALBYGGET INVENTAR**

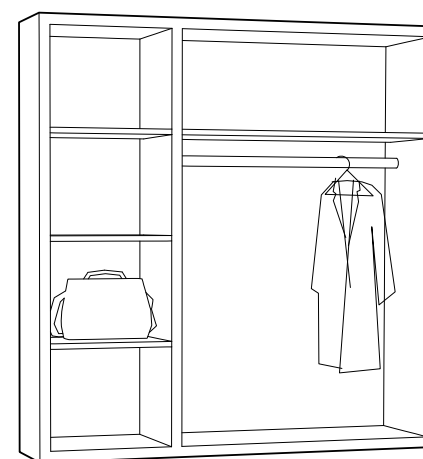
For at løse forskellige funktionelle behov ift. daglige brugere og besøgende udefra skabes der en række specialbyggede møbler som kan rumme garderobe, siddemuligheder, information om aktiviteter i Vandværket, men også fungere som opbevaring og udstilling af objekter og værker. Inventaret får sin egen identitet og medvirker til at Vandværkets ankomst og fællesarealer fremstår åbne og inviterende.

WAYFINDING/ SKILTNING

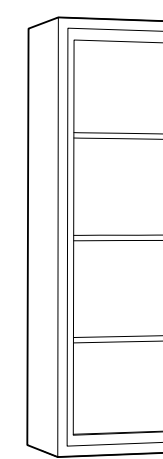
For at det er let at finde rundt for nye besøgende i Vandværket integreres et skiltnings- og wayfindingprincip i bygningen med håndmalet skiltning med håndskrift på væggene. Dette vil både give skiltningsprojektet sig egen særlige stedsspecifikke karakter og få det til at smelte sammen med de historiske rammer.

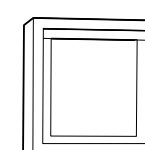
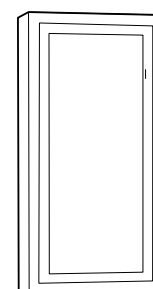
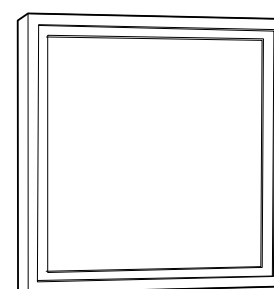
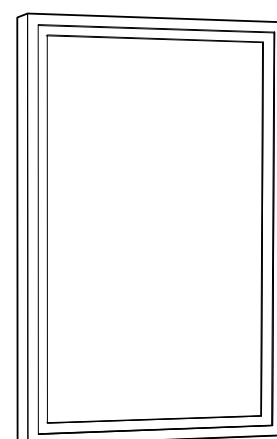
BÆNK

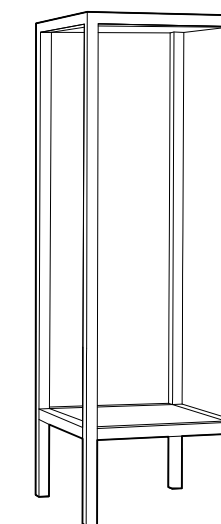
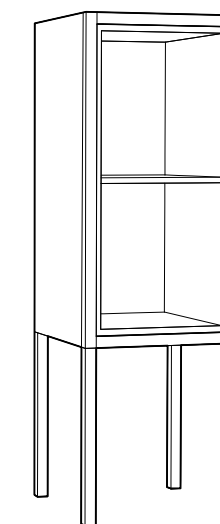
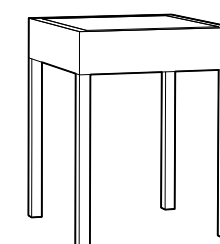
GARDEROBE

VITRINSKAB

BILLEDERAMMER / INFOTAVLER

FRITSTÅENDE MONTRE

ILLUSTRATION | STUEETAGE, KIG FRA INDGANG TIL VÆRKSTED I FILTERBYGNINGENS NORDFLØJ

ILLUSTRATION | VÆRKSTED I FILTERBYGNINGENS NORDFLØJ

< Udstilling
atelier

ILLUSTRATION | FORBINDELSSESGANG I FILTERBYGNINGENS SYDFLØJ MED KIG IND TIL OG TRAPPER/ DØRE TIL VÆRKSTEDER, FORBINDELSE TIL TOGVOGN OG LAGER- GARAGEBYGNING SAMT NY YDERDØR DER FORBINDER TIL UDEAREALER

ILLUSTRATION | VÆRKSTED I FILTERBYGNINGENS SYDFLØJ

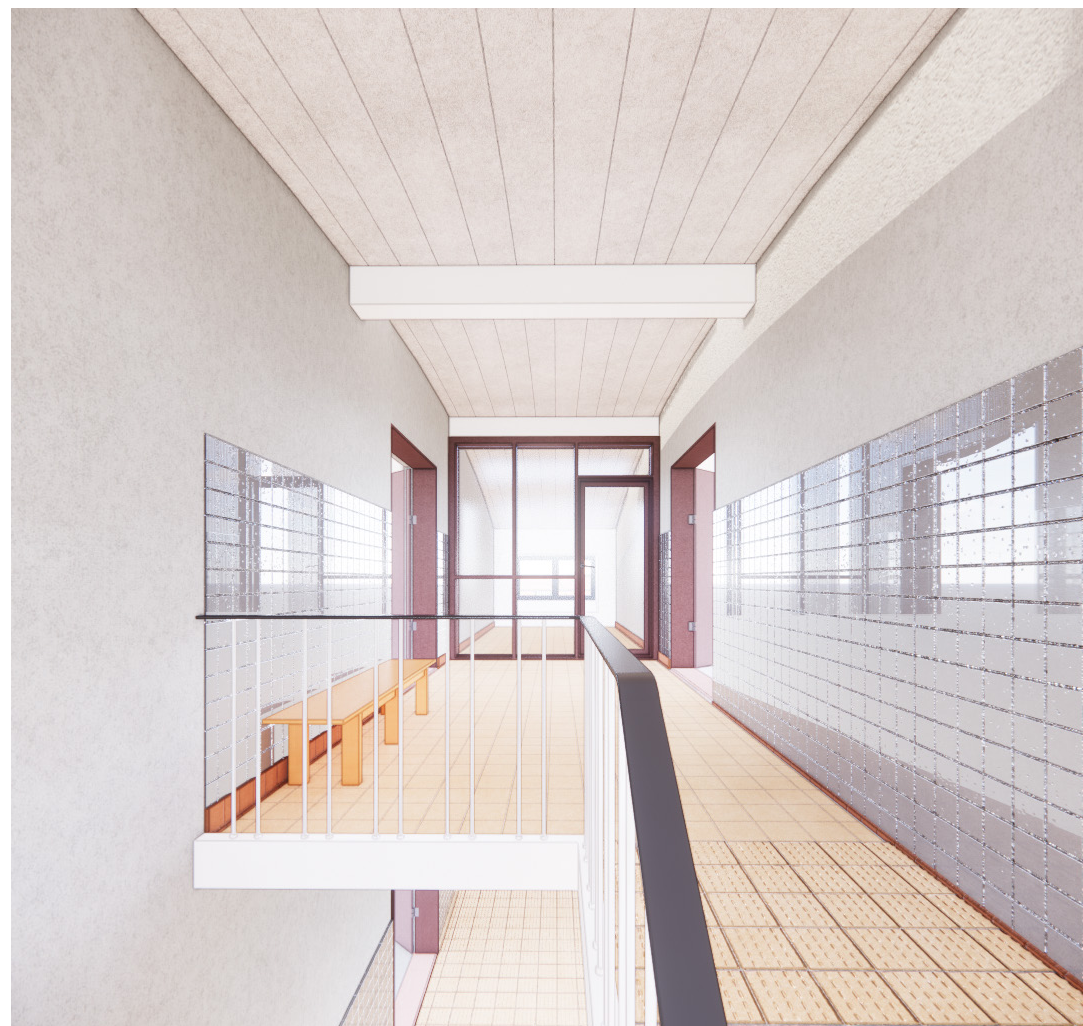
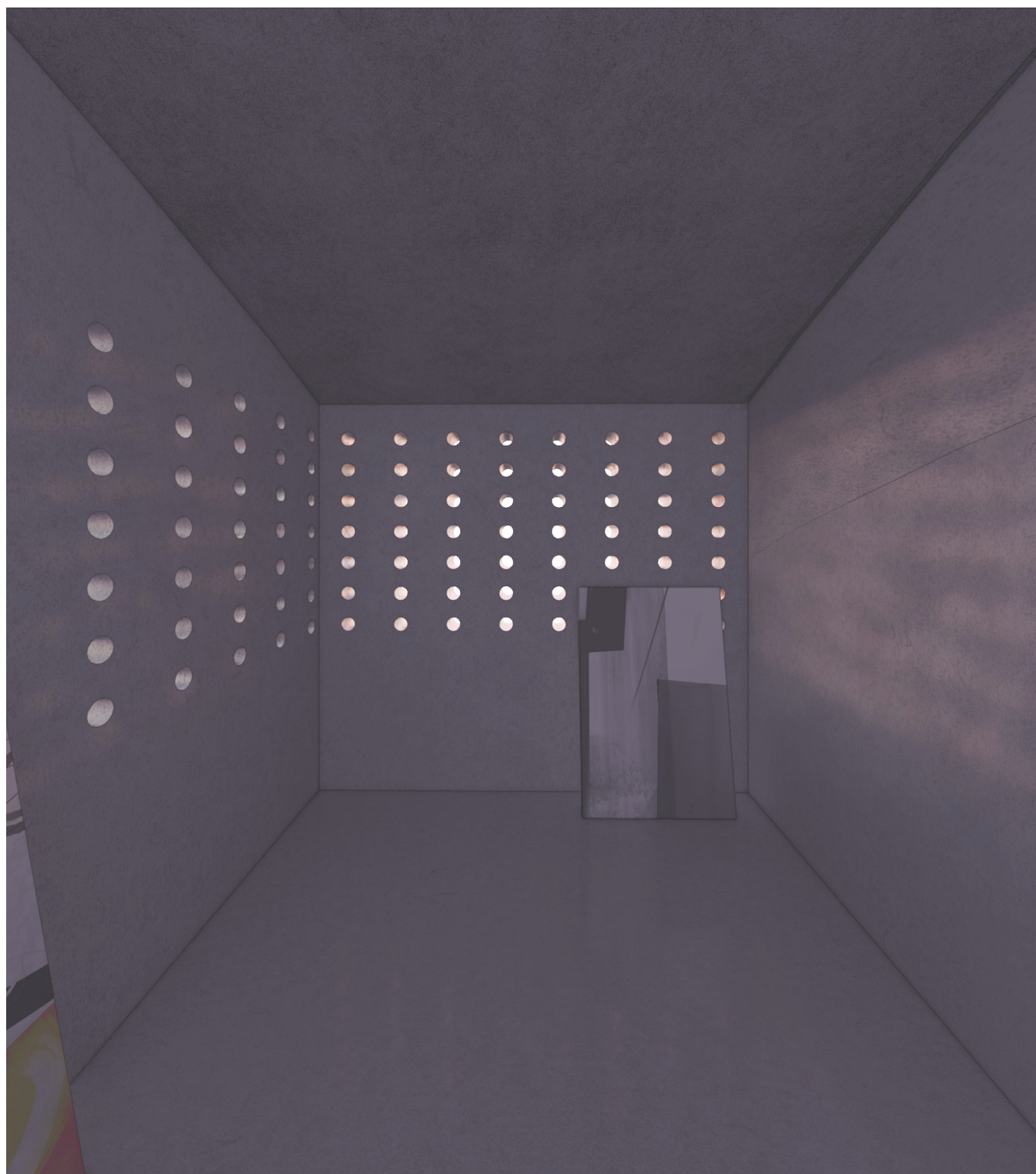

ILLUSTRATION | 1.SAL, KIG FRA TRAPPE MOD VÆRKSTED / MØDELOKALE

ILLUSTRATION | ANKOMSTGANG | KIG IND I VÆRKSTED I FILTERBYGNINGENS NORDFLØJ

ILLUSTRATION | 1 SAL, KIG FRA FORDELINGSGANG IND TIL ATELIER I DET GAMLE ILTNINGSTÅRN

ILLUSTRATION | TRAPPEOPGANG, UNDERSØGELSER AF VINDUE MED KIG TIL SYDFLØJENS VÆRKSTEDER

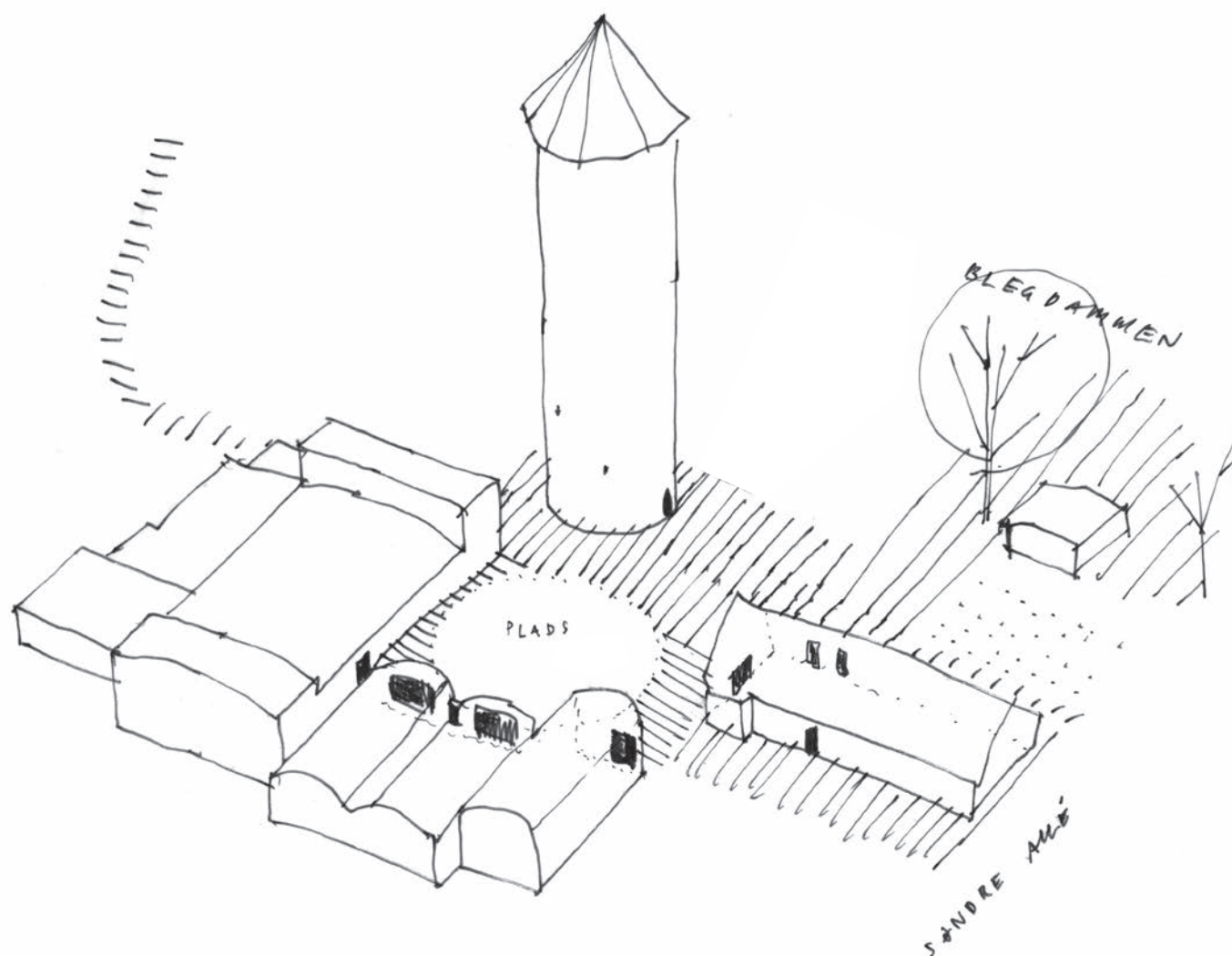
ILLUSTRATION | KIG FRA UDSILLINGSRUM I TOGVOGNEN MOD MULTIRUM I LAGER- OG GARAGEBYGNINGEN | FLØJDØRE GØR DET MULIGT AT ÅBNE OP MOD RESTEN AF VANDVÆRKET MEN OGSÅ LUKKE TOGVOGNEN SÅ DENNE KAN ANVENDES ALENE

ILLUSTRATION | MULTIRUM I LAGER- OG GARAGEBYGNINGEN - KIG MOD TOGVOGNEN - MØBELVÆG MED FLØJDØRE, KØKKEN OG OPBEVARING TIL BRUG FOR VÆRKSTEDSAKTIVITETER OG ARRANGEMENTER

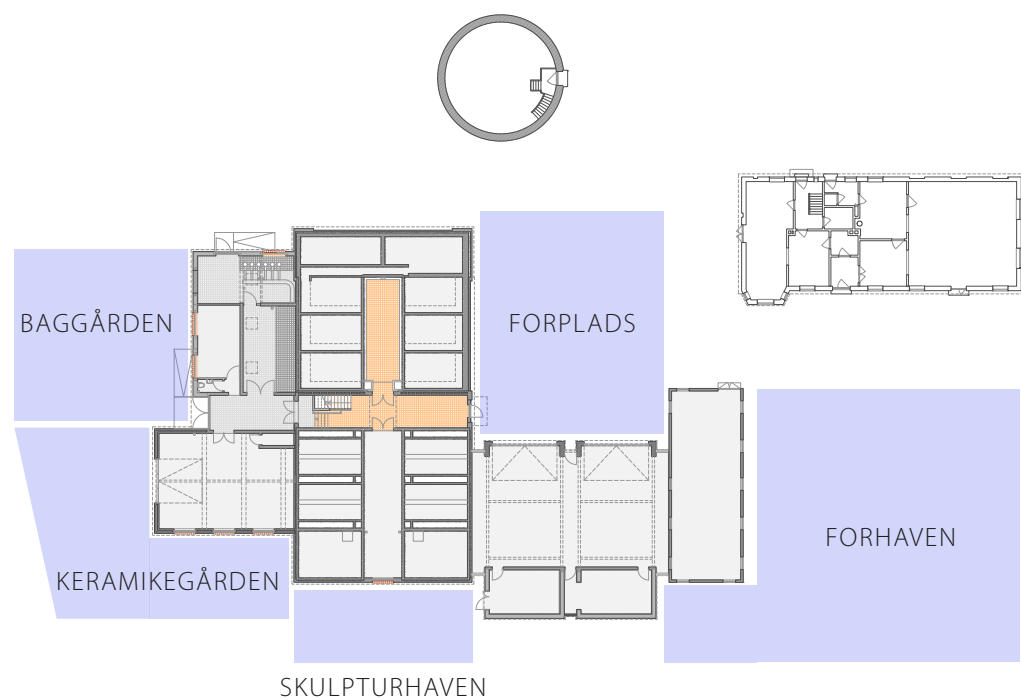
BYRUM OF FORBINDELSER | BYGNINGERNE ORIENTERES OMKRING ET CENTRALT BYRUM SOM FORBINDER TIL DE ENKELTE BYGNINGER OG DEN OMKRINGLIGGENDE BY

5. LANDSKAB OG NÆRE UDERARELAER

FLOW OG FORBINDELSER

Selvom Vandværket er bygget organisk over tid fremstår det som et harmonisk bygningsanlæg med en klar organisering omkring en central ankomstplads. Denne plads giver både adgang til de enkelte bygninger og åbner sig imod en ankomst fra Køge Midtby. Med enkle greb kan der skabes god synlighed og forbindelser til Vandværket samt byrum som fungerer godt for både daglige brugere, gæster og forskellige aktiviteter og events.

I den videre udvikling og programmering af byrumsprojektet skal det overvejes om der fortsat skal være biler og parkering på det centrale byrum eller om dette kan 'fredeliggøres' og lukkes for trafik. Det vurderes at de nødvendige funktionelle behov ift. parkering, renovation mv. kan håndteres på arealet vest for Filterbygningen med adgang fra Blegdammen.

LANDSKAB OG NÆRE UDEAREALER | DELOMRÅDER

BYRUM OG HAVERUM

Udearealerne i tilknytning til Vandværket har et stort potentiale både ift. at understøtte husets daglige funktioner og brugere, men også ift. aktiviteter og arrangementer for offentligheden.

'FORPLADSEN'

Ankomst med hovedindgang og det centrale publikumsuderum. Garagens funktioner kan trække ud gennem de store porte, men pladsen kan også rumme udendørs events som Kunsthåndværkermarkedet der allerede afholdes her årligt.

'BAGGÅRDEN'

Henvender sig i højere grad til bygningens faste brugere, med opbevaring og spontant ophold.

'KERAMIKEGÅRDEN'

I forlængelse af baggården forestiller vi os at keramikværkstedet kan benytte udearealet og trække om hjørnet til en sydvendt terrasse som både brugerne og kunstnerne kan benytte som et udendørs samlingssted, med grill, bålplads og bløde havemøbler. Keramikgården afgrænses af en rand af træer, hvori der placeres hængekøjer.

'SKULPTURHAVEN'

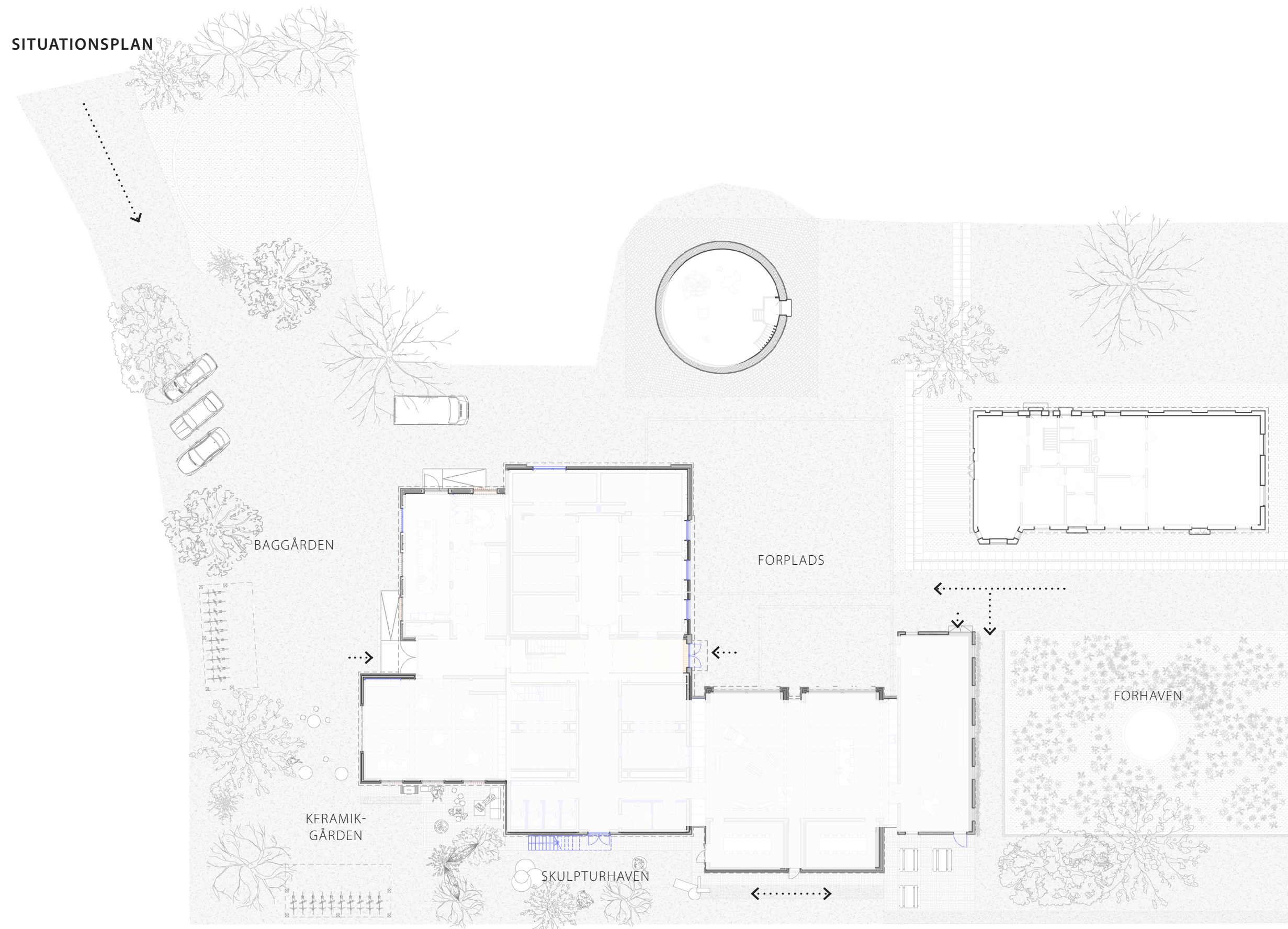
Et udendørs interimistisk udstillingsrum. Her har husets kunstnere mulighed for at arbejde med, eller udstille større skulpturelle projekter.

Fra mellemgangen i filterbygningen har man kig til havens liv.

'FORHAVEN'

Ovenpå en eksisterende rentvandstank er der plantet græs idag. Vi forestiller os denne beplantet som et 'højbed' med engblomster. Hertil tænkes en terrasse i forlængelse af Togvognen, der henvender sig til publikum. Her vil man kunne spise en medbragt madpakke på bordebenkesæt. På sigt ville man kunne indrette en lille cafe her.

SITUATIONSPLAN

SITUATIONSPLAN | SKALA 1:300

6. ØKONOMI

ØKONOMISK OVERSLAG

Der er gennemført en overordnet vurdering af økonomien forbundet med projektet som peger på samlede anlægsomkostninger på ca. 40 mio. kr. I budgettet er indregnet omkostninger til bygningsarbejder i Filterbygningen, Togvognen og Lager- og garagebygningen samt en sum til udearealer og inventar. Der er desuden indregnet udgiftsposter til nedbrydning og miljøsanering af bygningerne samt byggepladsomkostninger og en pulje til uforudseelige udgifter. Under øvrige udgifter er der indregnet omkostninger til rådgivning, forsikring og forundersøgelser.

Det skal understreges at der er tale om en overordnet vurdering af økonomien på et tidligt stadie af projektet hvor der kun er gennemført begrænsede forundersøgelser af bygningerne. Den økonomiske vurdering bygger derfor på en række antagelser og erfaringspriser som skal undersøges og kvalificeres i den videre proces med projektet. Et eksempel på dette er oprensning og miljøsanering af bygningerne. Vandværkets sandfilterkar er tæmt for vand men stadig fyldt med sand som indeholder miljøskadelige stoffer og derfor skal håndteres korrekt. Herudover er hele Vandværksgrunden fyldt med underjordiske vandtanke som evt. skal tømmes og sikres.

VANDVÆRKET

Dato: 13-08-2024

ØKONOMISK OVERSLAG FASE 2 (Visionsfase)

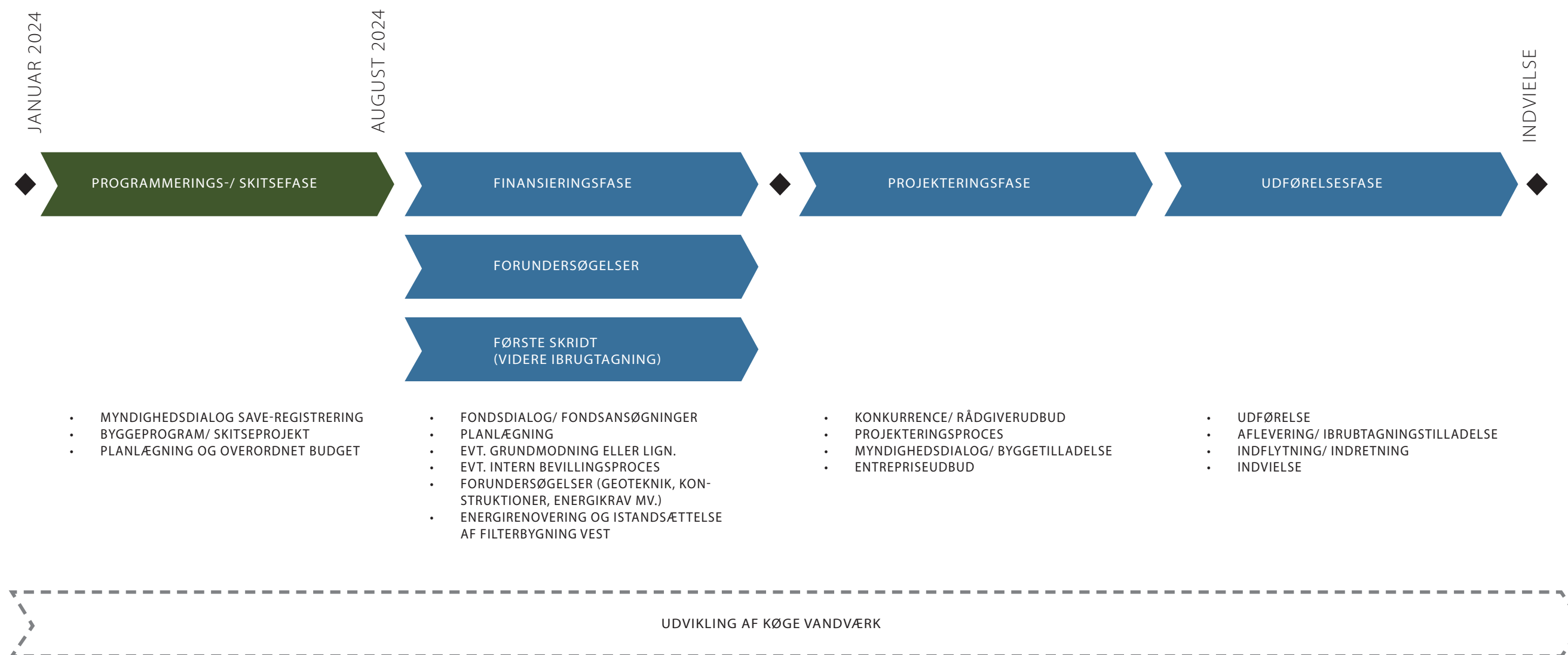
Entrepriseudgifter	mængde	enhed	MIN / m ²	MAX/m ²	MID/sum
			kr. ex. moms	kr. ex. moms	Delsum kr. ex. moms
Udearealer					
Udearealer (afsætningsbeløb)	1	sum	500.000	1.500.000	1.000.000
Bygningsarbejder					
Nedbrydning, miljøsanering mv.	1		1.000.000	3.000.000	2.000.000
Udvendige arbejder (reparationer façade, tag, vinduer, døre mv.)	1		1.500.000	3.000.000	2.250.000
Filterbygning nord	273	m2	15.000	25.000	5.460.000
Filterbygning syd	367	m3	15.000	25.000	7.340.000
Filterbygning vest	205	m2	5.000	10.000	1.537.500
Lager- og garagebygning	210	m2	15.000	20.000	3.675.000
Togvognen	90	m2	15.000	20.000	1.575.000
Inventar (køkkener, møbler, skiltning mv.)	1	sum	750.000	2.000.000	1.375.000
Byggeplads, vinterforanstaltninger, udtørring	5	%			1.310.625
Håndværkerudgifter inkl. vinterforanstaltninger og byggeplads (ekskl. moms)					27.523.125
Uforudsigelige udgifter 15 % (UFO)					4.128.469
Øvrige omkostninger					
Rådgivning - arkitekt, ingeniører, brandrådgiver og evt. landskabsarkitekt	17	%			5.380.771
Tilslutningsafgifter (skønnet)		sum			0
Byggeskadeforsikring (skønnet)	1,00	%			316.516
Forundersøgelser (geoteknik, miljø, landinspektør mv.)		sum	25.000	75.000	50.000
Sum øvrige omkostninger (ekskl. moms)					5.747.287
Økonomisk overslag i alt inkl. UFO, rådgivning og øvrige omkostninger (ekskl. moms)					37.398.881

Note: Det skal undersøges om Foreningen Vandværket kan løfte momsen ud af projektet. Hvis det ikke er tilfældet skal økonomien justeres ift. dette eller der skal laves en anden foreningskonstruktion til byggeprojektet.

7. NÆSTE SKRIDT

PROCESPLAN

REFERENCEPROJEKTER - BORGERDREVNE INITIATIVER

MALTFABRIKKEN
PRAKSIS ARKITEKTER, 2020

TRANSFORMATION OG TILBYGNING
FORENINGSLIV OG LOKALE INITIATIVER
INDUSTRIKULTUR
REALDANIA, A. P. MØLLER FONDEN, SALLING FOND-
ENE, LOKAL- & ANLÆGSFONDEN

“I midten af Ebeltofts historiske bykerne ligger den karakteristiske røde Maltfabrik fra 1861. Et vartegn for byen og en vigtig arbejdsplads, som helt frem til 1998 producerede malt. Et 140-årigt industrieventyr var forbi, og fabrikken var gennem mange år truet af nedrivning. Lokale stærke kræfter gik sammen og ønskede at bevare og gentænke de rå industrielle bygninger. På ildsjæle-initiativ blev processen igangsæt mod at skabe et sted for kunst, kultur, erhverv og iværksætter.” - Praksis Arkitekter

FLERE FUGLE
DEMOKRATI GARAGE V. WE DO DEMOCRACY, 2021

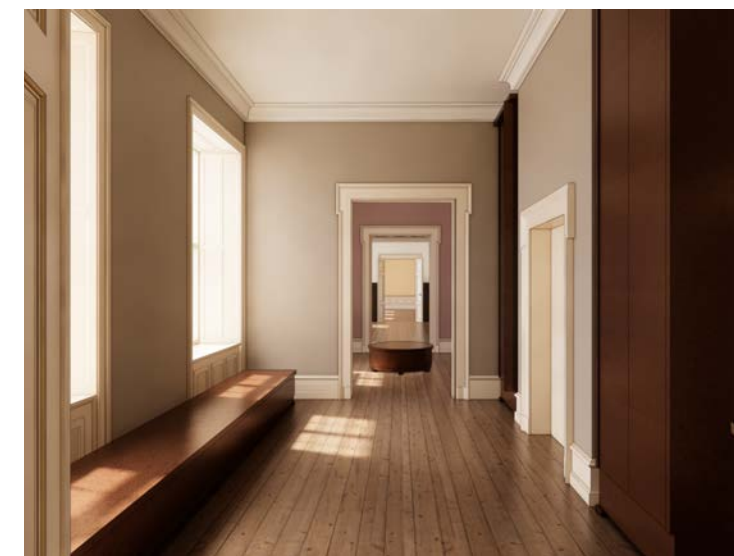
TRANSFORMATION OG BORGERINDDRAGELSE
LOKALFUNDEREDE FÆLLESSKABER, INDUSTRIKULTUR
REALDANIA, UNDERVÆRKER, TUBORGFONDEN, NORDEA
FONDEN, LOKAL- & ANLÆGSFONDEN

“Demokrati Garage viser med al tydelighed at vores voksende storbyer har et stadigt større behov for at sikre aktive mødesteder og rum for fællesskaber. Hvor vi kan samles på tværs af livsformer, interesser og boligliv. Nordvest har længe haft et unikt potentiale for at mødes og skabe forbindelser på tværs, men har ikke haft lokationen til at mødes. Demokrati Garage har aktiveret dette potentiale til inspiration for andre byområder og kvarterer, hvor fællesskabernes vigtige infrastruktur er blevet overset. Ved at genrejse bygningsarven kan den særlige stedsbundne kvalitet og identitet være katalysator for et helt område.” - Renoverprisen

MUSIKHUSET KØBENHAVN
LETH OG GORI, IGANGVÆRENDE

FUNKTIONSÆNDRING OG BORGERINDDRAGELSE
FORENINGSLIV, FRIVILLIGE INITIATIVER
REALDANIA, AUGUSTINUS FONDEN, LOKAL & ANLÆGS-
FONDEN

Foreningen Musikhuset Københavns vision er at skabe et samlende miljø for den akustiske musik i København på tværs af genrer og generationer og at etablere et levende miljø, som rækker ud mod publikum og fungerer som ramme for den klassiske musiks vækstlag. Ombygningsprojektet omfatter den indvendige istandsættelse og ombygning af den fredede ejendom Vesterbrogade 59 til nyt musikhus for akustisk musik. De indvendige istandsættelses- og ombygningsarbejder omfatter nødvendige tiltag ifm. bygningens anvendelsesændring til musikhus.

8. FREMTIDIG UDVIKLING

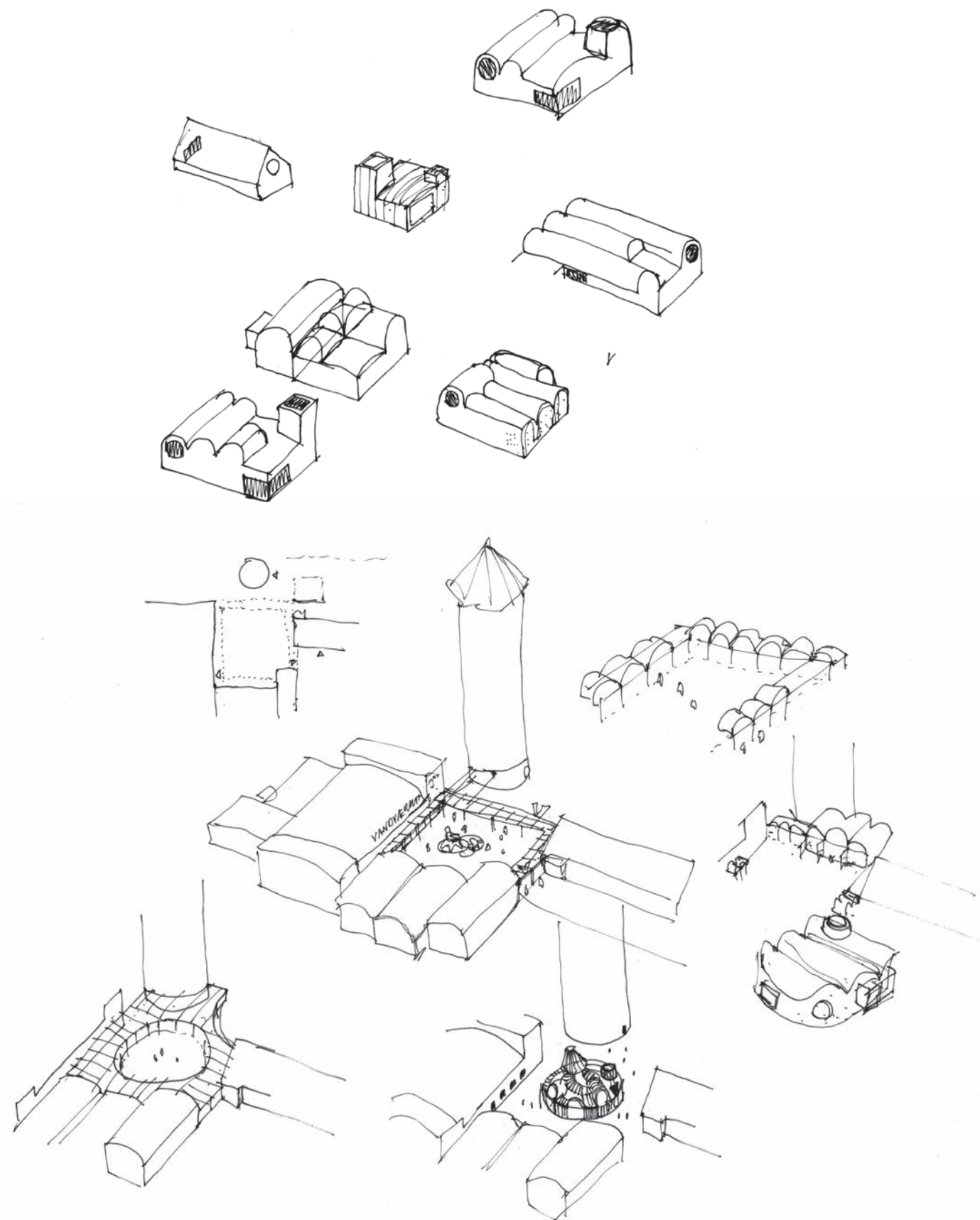
FREMTIDSSCENARIER

Ifm. skitseringen af projektet er behov og mulighed for at føje nye rum og bygninger til det eksisterende bygningsanlæg drøftet og undersøgt. I et projekt hvor alle, eller de fleste, bygninger på vandværksgrunden tages i brug er der ikke et akut areal- eller funktionsmæssigt behov for at udvide bygningsmassen, men dette kan evt. komme i spil på længere sigt. Afhængigt af behovet og funktionen er der en række forskellige muligheder for at udbygge Vandværket i fremtiden. Både mere synlige og identitetsgivende tilbygninger og mere skjulte, anonyme tilføjelser. Det er netop en af styrkerne ved vandværksgrunden at stedet er opstået i et samspil imellem tid og behov hvor bygninges anlægget er vokset frem i en organisk proces over mange år. Og at de tilføjelser og udbygninger som er realiseret har en høj kvalitet og egen identitet uden at slette eller svække de øvrige ældre bygninger. Det er denne udvikling som fortsat bør sætte rammen for vandværket i fremtiden.

Det kunne eksempelvis være at der i den nærmeste fremtid kommer et aktuelt behov for mere udstillingsareal. Udstillingerne i togvognen er blevet en stor succes og Kunstforeningen ønsker at udvide denne aktivitet på stedet. Dette kunne føre til en udvidelse af bygningsanlægget med en ny udstillingsbygning øst for togvognen som kan sammenbygges med togvognen og resten af Vandværket. Den nye udstillingsbygning udformes som en ny bygning med karaktertræk og materialer der binder den sammen med de historiske bygninger og giver dermed et nyt lag til bygningsanlægget, tidsdybden og kulturhistorien på stedet.

Et andet eksempel kunne være at Vandværket bliver en kæmpe succes for de aktive brugere og der opstår behov for nye værkstedsrum og faciliteter til brugerne. En sådan udbygning af bygningsanlægget kan ske på mange måder og placeres både mod øst, mod vest eller mod nord. F.eks. som en tilbygning til/udbygning af Filterbygningen eller som en tilbygning til Hovedbygningen. Dette giver igen mulighed for at skabe et nyt lag til bygningsanlægget og en tilføjelse som svarer helt præcist på et funktionelt behov på stedet.

Om og hvornår behovet for at udbygge vandværket bliver aktuelt må tiden vise. Men den historiske udvikling på stedet udgør i alle tilfælde en unik og kvalitativ ramme som i høj grad kan inspirere og berige en fremtidig udvikling.

SKITSER | TILBYGNINGER, SAMBYGNINGER, OVERDÆKNINGER, UDVIDELSER MV.